

ਫੁਲ ਬੈਂਚ
ਸੁਖਜੀਤ ਸਟਾਰਚ ਐਂਡ ਕੈਮੀਕਲਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ
ਬਨਾਮ

ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ - ਜਵਾਬਦੇਹ.

1953 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 153

ਭਾਰਤੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ (ਅਧਿਕਾਰ, ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ) ਆਰਡਰ, 1947—ਆਰਟੀਕਲ 8 ਅਤੇ 10—
ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਐਕਟ (1872 ਦਾ IX)— ਧਾਰਾ 43 ਅਤੇ 70—ਸੰਯੁਕਤ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਮੱਕੀ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ, ਕੀਮਤ
ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਲਾਇਲੀਪੁਰ ਵਿੱਚ ਭੇਜਣ ਲਈ ਪਰਮਿਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ—ਮੱਕੀ ਅਤੇ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ—

ਬਟਵਾਰੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਇਲਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਪਈ ਸਾਰੀ ਮੱਕੀ ਅਤੇ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਮੱਕੀ ਦਾ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ
ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮੁਦਈ—ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪਰਮਿਟ ਨੂੰ ਮੁੜ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਵਧਾਇਆ
ਜਾਣਾ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਪਈ ਮੱਕੀ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ—ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਬਾਕੀ ਬਚੀ
ਕੀਮਤ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ— ਉਸ ਰਕਮ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਜਿਸ ਲਈ ਮੱਕੀ ਦੀ
ਸਪਲਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ—ਚਾਹੇ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ—ਲੈਣ-ਦੇਣ—ਕੀ
ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਰਕਮ—ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ—ਕਿਸਮਾਂ—ਕੁਆਂਟਮ ਮੈਰੂਟ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ
ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ— ਕੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੈ।

ਆਯੋਜਿਤ, (ਪ੍ਰਤੀ ਦੁਲਟ, ਜੇ.),—

(1) ਕਿ ਫੂਡ ਪਰਚੇਜ਼, ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਮੱਕੀ ਦੀ ਵੰਡ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਸੰਬੰਧੀ ਆਪਣੇ ਵਿਧਾਨਕ ਫਰਜ਼ਾਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ
ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਵਿਚਕਾਰ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਆਮ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰਕ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਸੋਚਣਾ
ਵੀ ਗਲਤ ਹੈ ਕਿ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਕੋਲ ਮੱਕੀ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਲ ਦੇ ਇੱਕ ਆਮ ਮਾਲਕ ਕੋਲ
ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਪਲਾਈਜ਼ (ਅਸਥਾਈ ਸ਼ਕਤੀਆਂ) ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ
ਸੀ, ਇਸ ਲਈ, ਭਾਵੇਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਨੂੰ ਮੱਕੀ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਮਾਤਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵੰਡਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੀ, ਉਹ
ਇਸਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਸੁਤੰਤਰ ਸੀ। ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਅਤੇ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ ਜੇਕਰ ਬਦਲੇ ਹੋਏ
ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਵੰਡ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਲੈਣ-
ਦੇਣ ਮਾਲ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦੇ ਆਮ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ। ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਮੱਕੀ
ਬਿਲਕੁਲ ਕੁਝ ਸਟਾਕ ਧਾਰਕਾਂ ਦੀ ਸੀ, ਜਿਸਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਗਰੋਟਾ ਸਿੰਡੀਕੇਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ
ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਆਪਣੀਆਂ ਵਿਧਾਨਿਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕੀਤਾ, ਉਸ ਸਿੰਡੀਕੇਟ ਨੂੰ ਇੱਕ ਖਾਸ
ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮੱਕੀ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਉਹ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਦੇ
ਸਮਰੱਥ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮੱਕੀ ਵੇਚ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਕਰਨ ਲਈ
ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਫੈਸਲਾ ਬਦਲਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹ ਮੱਕੀ ਵੇਚਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ,
ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੱਕੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਕੋਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ
ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ (ਅਧਿਕਾਰ, ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ) ਆਰਡਰ, 1947 ਦੀ
ਧਾਰਾ 8 ਦੀ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਰੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਵਾਦ ਅਤੇ ਟਾਈਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

(2) ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਤੋਂ ਮੱਕੀ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਅਗਾਊਂ ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਕਾਰਵਾਈਯੋਗ ਗਲਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਈ। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦਿਤ ਪੈਸੇ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਣ ਗਿਆ। ਭਾਰਤੀ ਕੰਟਰੈਕਟ ਐਕਟ, 1872 ਦੀ ਧਾਰਾ 43 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਮੁਦਈ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਪੈਸੇ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ ਸੂਬੇ ਦਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਹੋਲਡ, (ਪੈਰ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਬਹਾਦਰ, ਜੇ.,)—

(1) ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਨੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਪਲਾਈਜ਼ (ਅਸਥਾਈ ਸ਼ਕਤੀਆਂ) ਐਕਟ, 1946 ਦੇ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੱਕੀ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਵਸਤੂ ਦੇ "ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ" ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੇ ਕੋਈ ਵਿਕਰੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਵਿਕਰੇਤਾ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ ਸਿਰਫ਼ ਮੀਡੀਆ ਰਾਹੀਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਤਾਂ ਇਕਰਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਸੀ।

(2) ਇਹ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਦੇ ਅਣਐਕਜ਼ੀਕਿਊਟਿਡ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਜਿਸਦੀ ਪਾਲਣਾ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਭਾਰਤੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ (ਅਧਿਕਾਰ, ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ) ਆਰਡਰ, 1947 ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਦੀ ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਏ) ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਦੇਣਦਾਰੀ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ, ਉਪ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਅਧੀਨ ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਹੋਵੇ।

(3) ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਹ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਜੋ ਭਾਰਤੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ (ਅਧਿਕਾਰ, ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ) ਆਰਡਰ 1947 ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਾਰਵਾਈਯੋਗ ਗਲਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਕਿੱਥੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਹੀ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ; ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਾ ਤਾਂ ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਪੂਰਬੀ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੂਬਿਆਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬਣ ਗਈ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਨਿਆਪੂਰਨ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਮੀਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸਨੂੰ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਭੇਜਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਹੋਲਡ (ਚੰਨ ਤੱਕ ਪੈਰ, ਜੇ.),—

(1) ਕਿ ਮੁਦਈ ਕੰਪਨੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਤਰਫ਼ੋਂ, ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਰੀ ਕੀਮਤ ਅਗਾਊਂ ਅਦਾ ਕਰਕੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਭਾਇਆ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨੇ ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਧੀਨ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿਖੇ ਪਈ ਮੱਕੀ ਦੀ ਬਚੀ ਹੋਈ ਮਾਤਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੋਕ ਕੇ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਮੁਕੰਮਲ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਗੁਪਤਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਸਟਾਕਿਸਟਾਂ ਜਾਂ ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਏਜੰਟਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ। ਕੀਮਤ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਬੋਲੀ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਅਤੇ ਕਿੱਥੇ, ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ, ਕੀਮਤ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਰਕਮ, ਜਮ੍ਹਾਂ ਜਾਂ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਾਮਲਾ ਸੀ। ਕੀਮਤ

ਰੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਵਾਦ ਅਤੇ ਟਾਈਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਜਿਸ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਈ, ਉਹ ਇਸ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੀ। ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਜਾਂ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਬਾਂਡ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਰਿਸ਼ਤਾ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸੀ ਜੋ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਸਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੈਧ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਯੋਗ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਹਨ। ਜੇਕਰ, ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀਆਂ ਹੰਗਾਮੀ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਜਾਂ, ਕਿਸੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕਿਆ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ, ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਵੰਡ ਆਦਿ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ, ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਸਪਲਾਇਰ ਅਤੇ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵੰਡ ਕਰਨ, ਕੀਮਤਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮਾਲ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਚੋਲੇ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼, ਇਸ ਨਾਲ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਪਲਾਇਰਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵੀ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਨੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਵੀ ਲਈਆਂ।

(2) ਕਿ ਬਦਲਵੇਂ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਭਾਰਤੀ ਕੰਟਰੈਕਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 70 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਦਈ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ ਜਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਉਸ ਨੂੰ ਅਮੀਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 70 ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ "ਕੁਝ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ" ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਪੈਸੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਭੁਗਤਾਨ ਇੱਕ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ, ਇਸਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਐਕਸ ਐਕਟੋ ਅਤੇ ਬੈਨੋ, ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ . ਧਾਰਾ 70 ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਗੁਪਤਤਾ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਿਰਫ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮੁਦਈ ਪੈਸੇ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਦਾ ਆਧਾਰ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਪੈਸੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਸਾਬਕਾ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਦੇਣਦਾਰੀ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, (ਫਿਰ ਵੀ), ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਇਹ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਅਰਥ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 70 ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਇੱਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕੁਆਂਟਮ ਮੇਰੂਟ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਮੂਰਤੀਮਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ, ਸੈਕਸ਼ਨ 70 ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇਸਦੇ ਹਮਰੁਤਬਾ ਨਾਲੋਂ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਦਾਇਰਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਇਸ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਰੇ ਹੈ।

(3) ਕਿ ਕੰਟਰੈਕਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 70 ਅਧੀਨ ਦੇਣਦਾਰੀ ਸਾਬਕਾ ਠੇਕੇ ਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਤੱਥ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਮੱਕੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਠੇਕਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਸੀ। ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਵਾਅਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਲਾਭ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਵਿਚਾਰ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦਾ ਜੇਕਰ ਵਾਅਦੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਵਾਅਦੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਵਾਅਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ, ਵਾਅਦਾਕਰਤਾ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ, ਜੋ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਹੈ, ਦੀ ਕਿਸੇ ਕੀਮਤੀ ਚੀਜ਼ ਨਾਲ ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਵਾਅਦਾਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕੁਝ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਵਾਅਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਵਾਅਦੇ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਵਾਅਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੋਲ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਾਅਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਵੱਲ ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਆਮ ਉਦਾਹਰਣ ਗਾਰੰਟੀ ਲਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਹੈ।

ਰੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਵਾਦ ਅਤੇ ਟਾਈਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

(4) ਕਿ 15 ਅਗਸਤ, 1947 ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿਖੇ ਮੱਕੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸੂਬੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਦੇਸ਼ ਸੀ। ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸੰਪੂਰਨ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਾਂਤ ਦੇ ਨਿਵੇਕਲੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਰਾਜ, ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਦੇ ਨਿਵੇਕਲੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ, ਉਸ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੰਪਤੀ, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ, ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਿਨ 'ਤੇ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਰਕਮ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸੀ।

(5) ਇਹ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਅਵਿਭਾਜਨਤਾ ਜਾਂ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਦੀ ਪਰੀਖਿਆ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਕੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਥਾਨਾਂ ਤੋਂ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਮਾਤਰਾ ਇੰਨੀ ਪਰਸਪਰ ਨਿਰਭਰ ਸੀ, ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਇਕ ਜਗ੍ਹਾ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਸਪਲਾਈ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਕ ਹੋਰ ਟੈਸਟ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਸਿਰਫ ਅੰਸ਼ਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਰਿਕਵਰੀ ਸੀ। ਇਸ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਵੱਖ ਕਰਨ ਯੋਗ ਸੀ, ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ ਵੰਡਣਯੋਗ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕਿਵੇਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਟੇਕ ਚੰਦ ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਬਹਾਦੁਰ ਦੁਆਰਾ 27 ਮਈ, 1960 ਨੂੰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਹੁੰਚੇ ਵਿਰੋਧੀ ਸਿੱਟਿਆਂ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਦੁਲਟ ਦੁਆਰਾ 15 ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਇੱਕ ਤੀਜੇ ਜੱਜ ਨੂੰ ਕੇਸ ਰੈਫਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਨਵੰਬਰ, 1960।

ਸ੍ਰੀ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ-ਜੱਜ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ, ਮਿਤੀ 3 ਜੂਨ, 1953 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਨਿਯਮਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ, ਖਰਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ।

ਬੀ.ਆਰ. ਤੁਲੀ ਅਤੇ ਐਸ.ਐਸ. ਸੋਢੀ, ਵਕੀਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਐਸ.ਐਮ.ਸੀਕਰੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ, ਕੇ.ਐਲ. ਜੱਗਾ, ਸਹਾਇਕ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਅਤੇ ਮੇਲਾ ਰਾਮ ਸ਼ਰਮਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਉਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਨ।

ਨਿਰਣਾ

ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਬਹਾਦੁਰ, ਜੇ.—ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਤਾ ਲਈ ਛੋਟਾ, ਭਾਵੇਂ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਮੁਸ਼ਕਲ, ਸਵਾਲ ਬਹਾਦਰ; J. ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋਵਾਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹਨ। 60,172-15-9 ਅਤੇ ਰੁ. 1947 ਦੀ ਵੰਡ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਣਵੰਡੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੱਕੀ ਦੀ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਾਤਰਾ ਲਈ ਮੁਦਈ ਸੁਖਜੀਤ ਸਟਾਰਚ ਅਤੇ ਕੈਮੀਕਲਜ਼ ਲਿਮਿਟਡ ਨੂੰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 50,000 ਰੁਪਏ ਰਿਫੰਡ ਅਤੇ ਹਰਜਾਨੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ। ਇਹਨਾਂ ਰਕਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਮੁਦਈ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਹੋਰ ਵਸਤੂਆਂ ਵਾਂਗ, ਮੱਕੀ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਪਲਾਈਜ਼ (ਅਸਥਾਈ ਸ਼ਕਤੀਆਂ) ਐਕਟ, 1946 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਸਟਾਰਚ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਇਆ ਕਿ ਅਰਜਨਟੀਨਾ ਤੋਂ ਆਯਾਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੁਝ ਮੱਕੀ ਮਨੁੱਖੀ ਖਪਤ ਲਈ ਅਯੋਗ ਹੋ ਗਈ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਸਟਾਰਚ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਉਪਯੋਗੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਟਾਰਚ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ। 28 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1947 ਨੂੰ ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਫਗਵਾੜਾ (ਉਸ ਸਮੇਂ ਕਪੂਰਥਲਾ ਰਿਆਸਤ) ਵਿਖੇ ਮੁਦਈ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ 700 ਟਨ ਅਰਜਨਟੀਨਾ ਮੱਕੀ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੱਕੀ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਲਈ, ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਫਿਕ ਸੰਚਾਰ

ਰੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਵਾਦ ਅਤੇ ਟਾਈਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ ਜੋ ਫਿਰ ਫੂਡ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ, ਲਾਹੌਰ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਕਰਕੇ ਇਸਦੀ "ਖਰੀਦ" ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੱਕੀ ਦੀ ਅੰਦਾਜ਼ਨ ਕੀਮਤ 1000 ਰੁਪਏ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਵੇਗੀ। 7 ਤੋਂ ਰੁ. 8 ਪ੍ਰਤੀ ਮਣ F.O.R. ਭੇਜਣ ਦਾ ਸਟੇਸ਼ਨ. 1 ਮਈ, 1947 ਨੂੰ, ਮੁਦਈ ਕੰਪਨੀ 700 ਟਨ ਦੀ ਸਾਰੀ ਮਾਤਰਾ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਈ। ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ "ਗੱਲਬਾਤ" ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਸਟਾਰਚ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਮੱਕੀ ਨੂੰ "ਜਾਰੀ" ਕਰਨਾ ਸੀ। 3 ਜੂਨ, 1947 ਨੂੰ, ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਮੁਦਈ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਟਾਰਚ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ 640 ਟਨ ਮੱਕੀ .ਰੁ. 8 ਪ੍ਰਤੀ ਮਣ F.O.R. ਇਸ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਦਾ ਸਟੇਸ਼ਨ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਨੇ 7 ਜੂਨ, 1947 ਦੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਪੀ. 2) ਵਿੱਚ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ "ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮੱਕੀ ਦੀ ਖਰੀਦ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰੇਗਾ"। 13 ਜੂਨ, 1947 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਬੈਂਕ ਡਰਾਫਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚਾਰ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਫਿਕ ਰਿਮਿਟੈਂਸ ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਰੁ. 1,45,000, ਮੁਦਈ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਖੁਰਾਕ ਖਰੀਦ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਇੱਛਾ ਸੀ। ਫੂਡ ਅਕਾਊਂਟਸ ਦੇ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੇ 16 ਜੂਨ, 1947 ਦੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਪੀ. 11) ਵਿੱਚ ਮੈਨੇਜਰ, ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਬੈਂਕ ਲਿਮਿਟਿਡ ਨੂੰ ਬੈਂਕ ਡਰਾਫਟ ਨੱਥੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਲਾਹੌਰ, ਅਤੇ ਇਹ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ "ਇਹ ਰਕਮ ਸੁਖਜੀਤ ਸਟਾਰਚ ਐਂਡ ਕੈਮੀਕਲਜ਼, ਲਿਮਿਟਿਡ, ਫਗਵਾੜਾ ਨੂੰ 640 ਟਨ ਮੱਕੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖਾਤੇ ਵਜੋਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਘਾਟੇ ਵਾਲੀਆਂ ਇਕਾਈਆਂ ਦਰਮਿਆਨ ਵਿੱਤੀ ਅਤੇ ਨਿਰੀਖਣ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਏਜੰਟ। ਇਸ ਪੱਤਰ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਸੁਪਰਡੈਂਟ, ਫੂਡ ਸਪਲਾਈ ਬ੍ਰਾਂਚ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕਿ 640 ਟਨ ਅਰਜਨਟੀਨਾ ਮੱਕੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਕੰਪਨੀ ਨਾਲ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪਰਮਿਟ ਜਾਰੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪੱਤਰ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਮੇਸਰਸ ਅਰਰੋਰਾਮਲ-ਦੁਰਗਾਦਾਸ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਏਜੰਟ ਸਨ, ਮੁਦਈ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਅਰਜਨਟੀਨਾ ਦੀ ਮੱਕੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਲਈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਏਜੰਟਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਮੇਸਰਸ ਅਰੋਰਾਮਲ-ਦੁਰਗਾਦਾਸ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਸੀ ਕਿ "ਸੁਖਜੀਤ ਸਟਾਰਚ ਐਂਡ ਕੈਮੀਕਲਜ਼, ਲਿਮਿਟਿਡ, ਫਗਵਾੜਾ ਨੂੰ ਅਰਜਨਟੀਨਾ ਦੀ ਮੱਕੀ ਭੇਜਣ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਬਿੱਲਾਂ ਨੂੰ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਬੈਂਕ, ਲਿਮਿਟਿਡ, ਲਾਹੌਰ ਵਿਖੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ"

ਫਿਰ 25 ਜੂਨ, 1947 ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਮੱਕੀ ਲਈ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਲਈ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਪਰਮਿਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜੋ ਕਿ ਲਾਇਲਪੁਰ ਅਤੇ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਕੇਂਦਰਾਂ ਤੋਂ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਬਟਵਾਰੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਇਲਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਤੋਂ ਮੁਦਈ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ 8,073 ਮਣ 25 ਸੀਰ ਅਤੇ 14 ਛਤਰਾਂ ਵਾਲੀ ਮੱਕੀ ਇਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਤੋਂ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ 8,688 ਮਣ ਮੱਕੀ ਵਿੱਚੋਂ 2,400 ਮਣ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਿਆ। ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਪਈ ਮੱਕੀ ਲਈ ਪਰਮਿਟ v- 14 ਨਵੰਬਰ, 1947 ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ C.W. 1/A) ਲਈ ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਮੁੜ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 30 ਨਵੰਬਰ, 1947 ਤੱਕ ਵਾਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਮੁਦਈ ਨੂੰ 3 ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਨਵਰੀ, 1948 (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ C.W. 3/A) ਸਹਾਇਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਫੂਡ ਪਰਮਿਟ ਦੁਆਰਾ, ਕਿ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਰਜਨਟੀਨਾ ਦੀ ਮੱਕੀ ਦੇ ਅਣਡਿੱਧੇ ਸਟਾਕ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਟਾਰਚ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਪਿਛਲੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹੁਣ ਇਹ "ਸਿੰਡੀਕੇਟਸ ਅਤੇ ਸਟਾਰਚ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਹੀ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ"। ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ "ਉਪਰੋਕਤ ਸਥਿਤੀ" ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਟਾਰਚ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਬਕਾਏ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਲਈ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

ਰੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਵਾਦ ਅਤੇ ਟਾਈਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਇਹ ਆਮ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਰੁ. ਵੰਡ ਦੇ ਸਮੇਂ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ 79,845 ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਸੀ, ਇਹ ਰਕਮ ਅਜੇ ਵੀ ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਏਜੰਟਾਂ ਨੂੰ ਮੱਕੀ ਦੀ ਅਣਡਿਲੀਵਰਡ ਮਾਤਰਾ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਵੰਡੀ ਜਾਣੀ ਬਾਕੀ ਸੀ। 8 ਅਗਸਤ, 1947 (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਡੀ. 4) ਨੂੰ ਫੂਡ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਬੈਂਕ, ਲਾਹੌਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਸੀ। 79,845-7-9 ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਸਮਾਨ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮਾਂ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੈਂਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਏਜੰਟਾਂ ਨੇ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਦਈ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ 3 ਜਨਵਰੀ, 1948 ਨੂੰ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਸੀ.ਡਬਲਯੂ. 3/ਏ) ਨੇ ਪਰਮਿਟ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜੋ 25 ਜੂਨ, 1947 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਮੁਦਈ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸੂਟ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ। 60,172-15-9 ਬਿਨਾਂ ਡਿਲੀਵਰ ਕੀਤੀ ਮੱਕੀ ਦੀ ਕੀਮਤ ਅਤੇ ਰੁ. 50,000 ਭਾਰਤ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹਰਜਾਨੇ ਵਜੋਂ. ਦੋਨਾਂ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਵਿਚਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਕੋਈ ਗੁਪਤਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਗਿਆਰਾਂ ਮੁੱਦੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਰਫ ਚਾਰ ਹੁਣ ਇਸ ਅਪੀਲ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਹਨ, ਇਹ ਮੁੱਦੇ ਨੰਬਰ 2,5,6, ਅਤੇ 7 ਹਨ, ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ: -

“(2) ਕੀ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ ਮੁਦਈ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ 640 ਟਨ ਮੱਕੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਰੁਪਏ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕੀਤਾ ਸੀ? 8 ਪ੍ਰਤੀ ਮਣ, ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ?

(5) ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਹੈ। 60,172-15-9 ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਬਕਾਇਆ ਮੱਕੀ ਦੀ ਕੀਮਤ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ?

(6) ਕੀ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਨੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ?

(7) ਕੀ ਮੁਦਈ 1947 ਦੇ ਭਾਰਤੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ (ਅਧਿਕਾਰ, ਸੰਪੱਤੀ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ) ਆਰਡਰ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਅਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਹਰਜਾਨੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ?”

ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਅਣਵੰਡੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਵੈਧ, ਬੰਧਨਯੋਗ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਯੋਗ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਹੱਦ 'ਤੇ ਮੋੜ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਸਹਾਇਕ ਸਮੱਸਿਆ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ 1947 ਦੇ ਭਾਰਤੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ (ਅਧਿਕਾਰ, ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ) ਆਰਡਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੇਣਦਾਰੀ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ, ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਸ਼੍ਰੀ ਬਲ ਰਾਜ ਤੁਲੀ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।, v. ਨੇ -ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕੰਪਨੀ ਲਈ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ, ਆਪਣੇ ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਰਾਹੀਂ, ਇੱਕ ਹੋਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ, ਫੂਡ ਪਰਚੇਜ਼ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ, ਹਰ ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਧਿਰ ਸਨ; ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ 28 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1947 ਦੇ ਪੱਤਰ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ A-1) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪੇਸ਼ਕਸ਼; ਰੁਪਏ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ 640 ਟਨ ਮੱਕੀ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਅਲਾਟਮੈਂਟ 8 ਪ੍ਰਤੀ ਮਣ F.O.R. ਭੇਜਣ ਦਾ ਸਟੇਸ਼ਨ 3 ਜੂਨ, 1947 ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਰਾਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ; ਅਤੇ ਫੂਡ ਪਰਚੇਜ਼ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਮੱਕੀ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਲਈ ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ 1,45,000. ਸ੍ਰੀ ਤੁਲੀ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 2000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਚਾਰ ਬੈਂਕ ਡਰਾਫਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਭੇਜੇ ਗਏ 1,45,000 ਰੁਪਏ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਸਨ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਏਜੰਟਾਂ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਕਿ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪੈਸੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਏਜੰਟਾਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। 16 ਜੂਨ, 1947 ਤੱਕ,

ਰੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਵਾਦ ਅਤੇ ਟਾਈਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਕਦੇ ਵੀ ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਮਾਲ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੇ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਮੱਕੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਦਾ ਵਿਚਾਰ। ਮੁਦਈ ਤੋਂ ਅਣਵੰਡੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ 1,45,000 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਜੇਕਰ ਸਪਲਾਈ ਸਿੰਡੀਕੇਟ ਜਾਂ ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਏਜੰਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਅੰਦਰੂਨੀ ਵਿਵਸਥਾ ਸੀ ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਚੁਕਾਈ ਗਈ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਸ੍ਰੀ ਤੁਲੀ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ 25 ਜੂਨ, 1947 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਪਰਮਿਟ, ਸਿਰਫ ਸਟਾਰਚ ਨੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ 640 ਟਨ ਮੱਕੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸ੍ਰੀ ਸੀਕਰੀ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਪਲਾਈਜ਼ (ਆਰਜ਼ੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ) ਐਕਟ, 1946 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਯਮਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਵਸਤੂ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਮਾਲਕੀ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ। ਘੱਟ ਸਪਲਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਮੱਕੀ ਸਮੇਤ ਜਿਣਸਾਂ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਤੇ ਵੰਡ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਸੀਕਰੀ ਦੁਆਰਾ ਸਾਡੇ 'ਤੇ ਇਹ ਦਬਾਅ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਾਰੇ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਦੁਆਰਾ "ਅਲਾਟਮੈਂਟ" ਅਤੇ "ਖਰੀਦ" ਦੀ ਵਰਤੋਂ "ਵਿਕਰੀ" ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। 28 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1947 ਦੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ, ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਸਟਾਰਚ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ 700 ਟਨ ਮੱਕੀ "ਅਲਾਟ" ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਨੇ 1 ਮਈ, 1947 ਦੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ, ਸਟਾਰਚ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ 700 ਟਨ ਅਰਜਨਟੀਨਾ ਮੱਕੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ "ਗੱਲਬਾਤ" ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜੋ "ਜਾਰੀ" ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। 3 ਜੂਨ, 1947 ਨੂੰ, ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸਨੂੰ 640 ਟਨ ਮੱਕੀ "ਅਲਾਟ" ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਪਲਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। 16 ਜੂਨ, 1947 ਦੇ ਪੱਤਰ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਪੀ. 11) ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ। 1,45,000 ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਏਜੰਟਾਂ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਘਾਟੇ ਵਾਲੀਆਂ ਇਕਾਈਆਂ ਦਰਮਿਆਨ ਵਿੱਤੀ ਅਤੇ ਨਿਰੀਖਣ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵਿਧੀ ਅਨੁਸਾਰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਇੱਕ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਅੰਗ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਸੀਕਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਦਾਇਗੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵਿਕਰੇਤਾ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣੀਆਂ ਸਨ ਤਾਂ ਇਹ ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਏਜੰਟਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਔਖੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੇਲੋੜੀ ਸੀ। ਇਹ ਖਾਤਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਏਜੰਟਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੱਕੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨੀ ਸੀ। ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਏਜੰਟਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਮਰਥਨ ਨੇ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੁਦਈ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਅਰਜਨਟੀਨਾ ਦੀ ਮੱਕੀ ਭੇਜਣ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਬਿੱਲਾਂ ਦੇ ਬਦਲੇ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਸਨ। ਮੱਕੀ ਦੀ ਬਰਾਬਰ ਵੰਡ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਵਿੱਚ, ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਸਪੁਰਦਗੀ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਏਜੰਟਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਮੱਕੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਠੇਕਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਸੀ, ਤਾਂ ਰੁ. 1,45,000 ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 266 ਦੀ ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਜ ਦੇ ਜਨਤਕ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਦੁਬਾਰਾ ਫਿਰ, ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਇੱਕ ਠੇਕੇਦਾਰੀ ਧਿਰ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਇਸ ਜਨਤਕ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੈਸੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਏਜੰਟਾਂ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਮੱਕੀ ਦੀ ਸਪੁਰਦਗੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ

ਰੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਵਾਦ ਅਤੇ ਟਾਈਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ 16 ਜੂਨ, 1947 ਦੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵਿਧੀ ਅਨੁਸਾਰ ਜੋ ਪ੍ਰਬੰਧ ਚੱਲ ਰਹੇ ਸਨ, ਉਸ ਬਾਰੇ ਸਪਸ਼ਟ ਸ਼ਿਕਰ ਹੈ। ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਹੈ, ਵਿਕਰੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ "ਅਲਾਟਮੈਂਟ", "ਪ੍ਰੋਕਿਊਰਮੈਂਟ" ਅਤੇ "ਰਿਲੀਜ਼" ਵਰਗੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਲਗਾਤਾਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ ਰਕਮ ਟਰੱਸਟ ਮਨੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਖਾਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਆਚਰਣ ਅਤੇ ਇਰਾਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਢੁਕਵੇਂ ਵਿਚਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣਾਤਮਕ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਾਂਗਾ। ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ. 1, ਜੋ ਕਿ ਮੁਦਈ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਏਜੰਟ ਹੈ, ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਬੂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਏਜੰਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਤੋਂ ਸਟਾਕ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕਿਤੇ ਵੀ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੱਕੀ ਅਣਵੰਡੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲਾਇਲਪੁਰ ਜਾਂ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿਖੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੀ ਸੀ, ਜਾਂ ਪਹੁੰਚਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਸਿਰਫ ਮੱਕੀ ਦੀ ਵੰਡ ਅਤੇ ਪਰਮਿਟ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਲਈ ਵੈਧ ਸੀ ਅਤੇ ਵਧੇ ਹੋਏ ਸਮੇਂ ਲਈ ਮੁੜ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 16 ਜੂਨ, 1947 ਦਾ ਪੱਤਰ, ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿਵ ਪੀ. 11, ਮੁਦਈ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਕਿ ਅਦਾਇਗੀਆਂ ਸੁਖਜੀਤ ਸਟਾਰਚ ਐਂਡ ਕੈਮੀਕਲਜ਼, ਲਿਮਟਿਡ, ਫਗਵਾੜਾ (ਮੁਦਈ) ਅਤੇ ਅਰਜਨਟੀਨਾ ਮੱਕੀ ਦੇ ਭੇਜਣ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਖਿੱਲਾਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਸਬੂਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਡਿਲੀਵਰੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਦਰਅਸਲ, ਇਹ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਪੁਰਦਗੀ ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਏਜੰਟਾਂ ਜਾਂ ਸਿੰਡੀਕੇਟ ਦੀ ਮਜ਼ੀਨਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 26 ਨਵੰਬਰ, 1947 ਦੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ, (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਪੀ. 10), ਡਾਇਰੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ, ਖੁਰਾਕ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਸਪਲਾਈਜ਼, ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮੁਦਈ ਨੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ 25 ਜੂਨ, 1947 ਦੇ ਪਰਮਿਟ ਅਧੀਨ ਸਪਲਾਈ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਡਿਸਟ੍ਰੀਬਿਊਟਿੰਗ ਸਿੰਡੀਕੇਟ, ਨਗਰੋਟਾ, ਦੁਆਰਾ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ: -

a) ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਏਜੰਟ, ਮੈਸਰਜ਼ ਅਰੋਰਾਮਲ-ਦੁਰਗਾਦਾਸ, ਨੇ ਜੁਲਾਈ, 1947 ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਲਗਭਗ 2,588 ਮਣ ਦੀ ਕੀਮਤ ਸਿੰਡੀਕੇਟ ਨੂੰ ਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ।

(ਬੀ) ਨਗਰੋਟਾ ਸਿੰਡੀਕੇਟ ਨੂੰ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਪਰਮਿਟਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਮੱਕੀ ਦੇ ਆਪਣੇ ਸਟਾਕ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(c) ਲੋਡਿੰਗ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕਿਸੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ।

(d) ਨਗਰੋਟਾ ਸਿੰਡੀਕੇਟ ਦੀ ਮੱਕੀ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਟਾਕ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਰੁਪਏ ਦੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਵੰਡਣ ਦੀ ਇੱਛਾ। 12 ਤੋਂ ਰੁ. 12-4-0, ਪ੍ਰਤੀ ਮਣ।

ਇਸ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਵੱਲੋਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਨਗਰੋਟਾ ਸਿੰਡੀਕੇਟ ਜਾਂ ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਏਜੰਟਾਂ, ਮੈਸਰਜ਼ ਅਰੋਰਾਮਲ-ਦੁਰਗਾਦਾਸ ਨੂੰ ਬਕਾਇਆ ਮੱਕੀ ਦੀ ਡਿਲੀਵਰੀ ਮੁਦਈ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰੇ ਜਿਸ ਨੇ ਇਸਦੀ ਪੂਰੀ ਕੀਮਤ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਢੁਕਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਵਿਕਰੇਤਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਸੀ।

ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ 3 ਜਨਵਰੀ, 1948 ਨੂੰ ਪਰਮਿਟ ਰੱਦ ਕਰਨ ਨਾਲ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਮੱਕੀ ਦੇ ਅਣਡਿਲੀਵਰ ਸਟਾਕ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਇਸਦੀ ਵੰਡ ਲਈ ਇੱਕ ਰੈਗੂਲੇਟਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ ਵਜੋਂ

ਰੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਵਾਦ ਅਤੇ ਟਾਈਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਨੇ 26 ਨਵੰਬਰ 1947 ਦੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਡੀ. 3) ਵਿੱਚ (ਪੇਪਰ ਬੁੱਕ ਦੇ ਪੰਨਾ 129 'ਤੇ ਛਪਿਆ) ਫੂਡ ਅਕਾਉਂਟਸ ਦੇ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਬੈਂਕ, ਲਾਹੌਰ ਨੂੰ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰੇ। ਮੁਦਈ ਨੂੰ 1,45,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਵਿੱਚੋਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਜਮ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਤਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਸੀ ਚਿੱਠੀ ਪਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਮੌਜੂਦ ਅਸਲ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕਰਦੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ।

ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਬੂਤ (ਪੇਪਰ ਬੁੱਕ ਦੇ ਪੰਨਾ 52) ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦਾ ਢੰਗ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਏਜੰਟ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਪੈਸੇ ਲੈ ਕੇ ਸਿੰਡੀਕੇਟ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਸਿੰਡੀਕੇਟ ਸਪਲਾਇਰ ਸਨ ਅਤੇ ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਏਜੰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਪੁਰਦਗੀ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੰਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਭੁਗਤਾਨ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਿਯੋਜਿਤ ਖਾਤੇ ਤੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਕਿ ਕੀ ਸਿੰਡੀਕੇਟ ਨੇ "ਸਿਰਫ ਅਦਾਇਗੀ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ" ਡਿਲੀਵਰੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ. 3 ਵਿੱਚ, ਜੋ ਕਿ ਸਾਲ 1947 ਦੀ ਮੁਦਈ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਹੈ, ਵਿੱਚ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ "ਰੇਲ ਅਤੇ ਸੜਕੀ ਆਵਾਜਾਈ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਏਜੰਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਕਾਇਆ ਮੌਕੀ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਡਿਲੀਵਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ"। ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਅਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਕੰਪਨੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੂ ਸੀ ਕਿ ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਏਜੰਟ ਡਿਲੀਵਰੀ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸਨ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਬੈਂਕ ਆਪਣੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਬਕਾਇਆ ਰਾਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਭੇਜ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ।

ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵਿੱਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਖਾਤਾ ਉਸੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚੋਂ ਭੁਗਤਾਨ ਸਪਲਾਇਰਾਂ ਨੂੰ ਡਿਲੀਵਰੀ ਦੇ ਬਦਲੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਸਨ। ਵੰਡ ਦੀ ਪੂਰਵ ਸੰਧਿਆ 'ਤੇ ਬਕਾਇਆ 79,845-7-9 ਰੁਪਏ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੀਰੀਅਲ ਨੰਬਰ 24 (ਪੇਪਰ ਬੁੱਕ ਦੇ ਪੰਨਾ 143) 'ਤੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਿਫੰਡ ਪ੍ਰਾਪਤਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ, ਦੇ ਏਜੰਡੇ ਦੀ ਆਈਟਮ 2 ਦੇ ਅੰਤਿਕਾ ਵਜੋਂ। ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਕਮੇਟੀ। ਇਸ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ 100000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਬਕਾਇਆ ਸੀ। 60,172-15-9. ਇਹ ਕੋਈ ਵੱਖਰਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਖਾਤੇ ਹਨ ਜੋ 8 ਅਗਸਤ, 1947 ਦੇ ਪੱਤਰ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਡੀ. 4) ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਫੂਡ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਲਾਹੌਰ, ਇੰਪੀਰੀਅਲ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਮਾਨ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮਾਂ ਨੂੰ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਲਈ। ਇਹ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਰਕਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਰਕਮ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਲਈ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਬੈਂਕ ਦਾ ਅੰਤਮ ਇਨਕਾਰ 23 ਮਈ, 1949 ਦੇ ਪੱਤਰ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਡੀ. 1) ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਾਰਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਕਮਾਂ ਨੂੰ ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

16 ਜੂਨ, 1947 ਦੇ ਪੱਤਰ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਪੰਨਾ 11) ਵਿੱਚ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, ਜਿਸਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੁੱਦੇ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੋਸ਼ਨੀ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਪੈਰਾ 2 ਵਿੱਚ, ਜੋ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਕਾਗਜ਼ੀ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਛਾਪਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ (ਪੰਨਾ 121 ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਏ) ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਅਸਲ ਵਿਕਰੇਤਾ" ਉਸ ਖੇਪ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕੀਮਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇਗਾ ਜਿਸਨੂੰ ਉਹ ਹੈ। ਭੇਜਣਾ ਪੈਰਾ 3 ਵਿੱਚ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ "ਵਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤਕਰਤਾ ਤੋਂ ਸਰਕਾਰ ਤੱਕ ਹੋਵੇਗਾ" ਪ੍ਰਾਪਤਕਰਤਾ

ਰੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਵਾਦ ਅਤੇ ਟਾਈਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਮੁਦਈ ਕੰਪਨੀ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਕੰਪਨੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੋਟਾ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਫੂਡ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੁਆਰਾ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਲਈ ਫੂਡ ਪਰਚੇਜ਼ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਫਿਕ ਪੈਸੇ ਭੇਜਣ ਜਾਂ ਬੈਂਕ ਡਰਾਫਟ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ "ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਬੰਧ" ਸਥਾਪਤ ਕਰਨੇ ਸਨ। ਲੇਖਾ, ਪੰਜਾਬ, ਲਾਹੌਰ। ਮੈਸਰਸ ਅਰੋਰਾਮਲ-ਦੁਰਗਾਦਾਸ, ਇਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਏਜੰਟਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ "ਇਸ ਵਿੱਤ ਨੂੰ ਕਲੀਅਰ ਕਰਨ ਲਈ" ਅੱਠ ਪਾਈ ਕਮਿਸ਼ਨ ਚਾਰਜ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਪੈਰਾ 5 ਵਿੱਚ, ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫੂਡ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਪਰਮਿਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ" ਨੂੰ ਮੱਕੀ ਭੇਜਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ "ਖੇਪਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਸਿਰਫ ਸਬੰਧਤ ਜ਼ੋਨਲ ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਜ਼ਨ ਲਈ। ਸਕੀਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ "ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ" ਨੇ ਮੱਕੀ ਦੀ ਸਪੁਰਦਗੀ ਲਈ ਆਪਣੇ ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਏਜੰਟਾਂ ਨੂੰ ਬਿੱਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨੇ ਸਨ ਅਤੇ ਖੇਪ ਲਈ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਮੁੱਲ 'ਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਇਹ ਵਿਧੀ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ "ਵੇਚਣ ਵਾਲਾ" ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਅਤੇ ਵੱਖਰਾ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਦਾਇਗੀ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਢੰਗ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਤੁਲੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿ ਪੈਸੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਅਸਲ ਵਿੱਚ "ਵੇਚਣ ਵਾਲਿਆਂ" ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਧਿਰਾਂ ਸਨ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਵਿੱਚ "ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਿਰਫ ਡਿਲਿਵਰੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਭੁਗਤਾਨਾਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸੀ ਕਿ ਰੁਪਏ ਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ. 1,45,000 ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਏਜੰਟਾਂ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਲਈ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਡਿਲਿਵਰੀ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਣਵੰਡੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਡਿਲਿਵਰੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਤੁਰੰਤ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ, ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਮੁਸ਼ਕਲ ਦੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਜਦੋਂ ਲਾਹੌਰ ਵਿਖੇ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਮੱਕੀ ਦਾ ਖਾਤਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਸਟਾਕਿਸਟਾਂ ਅਤੇ ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਏਜੰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਮਤਭੇਦ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਹੁਣ ਇਸ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਖਿੱਚ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਖਾਤਾ।

ਉਸ ਨੇ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਵਿੱਚ "ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ" ਅਤੇ "ਅਸਲ ਵਿਕਰੇਤਾ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਰਤੋਂ "ਅਲਾਟਮੈਂਟ" ਅਤੇ "ਪ੍ਰੋਕਿਊਰਮੈਂਟ" ਦੇ ਉਲਟ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਖੁਦ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ "ਅਲਾਟਮੈਂਟ" ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਸਾਧਾਰਨ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ "ਵੰਡਣ ਦੀ ਕਿਰਿਆ" ਹੈ। ਇਹ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਪਲਾਈ (ਆਰਜ਼ੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ) ਐਕਟ, 1946 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਉਤਪਾਦਨ, ਸਪਲਾਈ, ਵੰਡ, ਆਦਿ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਮੱਕੀ ਵਰਗੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਡੀ) ਵਿੱਚ, ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ "ਲਾਈਸੈਂਸਾਂ, ਪਰਮਿਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਸਟੋਰੇਜ਼, ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ, ਵੰਡ, ਨਿਪਟਾਰੇ, ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਖਪਤ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤੂ"। ਇਹ ਆਮ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਮੱਕੀ ਤੋਂ ਸਟਾਰਚ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੇਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਪਲਾਈਜ਼ (ਆਰਜ਼ੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ) ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੰਟਰੋਲਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੋਰ ਸਟਾਰਚ

ਰੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਵਾਦ ਅਤੇ ਟਾਈਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਵਾਂਗ ਮੁਦਈ ਕੰਪਨੀ ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਧੀਨ ਹੀ ਮੱਕੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪੱਤਰ-ਵਿਹਾਰ ਦੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ, ਮੈਂ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਲਈ ਝੁਕਾਅ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਨੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਪਲਾਈ (ਆਰਜ਼ੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ) ਐਕਟ, 1946 ਦੇ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੱਕੀ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਠੋਸ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਦੇ ਵੀ ਵਸਤੂ ਦੇ "ਵੇਚਣ ਵਾਲਿਆਂ" ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮਿਸਟਰ ਤੁਲੀ ਦੀ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੀ ਸਮਾਨਤਾ ਬਿਲਕੁਲ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਸੰਭਾਵੀ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕ ਦੀ ਇੱਕ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ। ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਬਦ "ਅਲਾਟਮੈਂਟ" ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਕਨੀਕੀ ਅਰਥ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਮੱਕੀ ਦੀ 'ਅਲਾਟਮੈਂਟ' ਨੂੰ 'ਵਿਕਰੀ' ਨਾਲ ਬਰਾਬਰ ਕਰਨ ਲਈ ਆਯਾਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਵਾਅਦਾਕਰਤਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਨਾਲ ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਵਾਅਦਾਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕੁਝ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਾਅਦਾਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਵਾਅਦੇ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਵਾਅਦਾਕਰਤਾ ਵੱਲ ਜਾਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਲ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ (ਵਿਲਸਟਨ ਆਨ ਕੰਟਰੈਕਟਸ, ਵਾਲੀਅਮ I, ਪੰਨਾ 449, ਸੈਕਸ਼ਨ 113, 1957 ਐਡੀਸ਼ਨ)। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਮੱਕੀ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਲਈ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ 1,45,000 ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਉਸਦੇ ਦਲੀਲ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਦਲੀਲ, ਇਰਾਦੇ ਅਤੇ ਆਚਰਣ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਦੇ ਵਿਅੰਜਨ ਦੇ ਹੇਠਾਂ! ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਅਸਲੀਅਤ ਦਾ ਕਠੋਰ ਧੁਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਮੈਂ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹਾਂ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੇ ਕੋਈ ਵਿਕਰੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਸੀ। ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਸਰਕਾਰ ਸਿਰਫ਼ ਮੀਡੀਆ ਰਾਹੀਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਤਾਂ ਇਕਰਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ 'ਠੇਕੇ' ਦੀ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਸੀ। ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਬੇਲੋੜਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕੁਝ ਗੈਰ-ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਦੇ ਸਮਾਨ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਿੱਚ, ਸਰਕਾਰ ਇੱਕ ਠੇਕੇਦਾਰੀ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬੈਂਕ ਸਿੰਡੀਕੇਟ ਵਿੱਚ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਆਦਿ (ਆਰ. ਐੱਫ. ਏ. 214 ਆਫ 1954) ਨੇ 9 ਮਾਰਚ, 1960 ਨੂੰ ਅਰਜਨਟੀਨਾ ਦੀ ਮੱਕੀ ਦੀਆਂ 602 ਬੋਰੀਆਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਸੌਦੇਬਾਜ਼ੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਅਤੇ ਪੰਡਿਤ ਜੇ. ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਤਹਿਤ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਏਜੰਟਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਵਜੋਂ ਫਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਿਰਫ਼ ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਏਜੰਟਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੈਸਰਜ਼ ਅਮੀਨ ਚੰਦ-ਭੋਲਾ ਨਾਥ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ (1951 ਦਾ R.F.A. 104>) ਵਿੱਚ 13 ਮਾਰਚ, 1959 (ਗੋਸਾਈਂ ਅਤੇ ਗਰੋਵਰ, ਜੇ.ਜੇ.) ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਗੈਲਵੇਨਾਈਜ਼ਡ ਸਟੀਲ ਤਾਰ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਕੀਮਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇੰਪੀਰੀਅਲ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ, ਜਲੰਡਰ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ ਨੂੰ ਅਣਡਿਲੀਵਰ ਕੀਤੇ ਸਟਾਕ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਲਈ ਦੇਣਦਾਰੀ ਤੈਅ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਲੁਧਿਆਣਾ ਫੂਡਗ੍ਰੇਨ ਪੱਕਾ ਆੜ੍ਹਤੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ, ਆਦਿ (1951 ਦਾ R.F.A. 283), 26 ਸਤੰਬਰ, 1958 ਨੂੰ ਫਾਲਸ਼ਾ ਅਤੇ ਦੁਆ, ਜੇ.ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਫਲਸ਼ੋ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ

ਰੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਵਾਦ ਅਤੇ ਟਾਈਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਆਰਡਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਰੇਲਵੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਕਣਕ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ, ਇਸ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ। ਸਾਰੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨਿਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਕੋਈ ਠੇਕੇਦਾਰੀ ਪਾਰਟੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਮੈਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਸੀਕਰੀ ਦੀ ਦਲੀਲ ਕਿ ਜਨਤਕ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਇਰਾਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬਿੰਦੂ ਦੀ ਸਮਝਦਾਰੀ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਐਕਟ, 1935 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 266 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰੀ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਇੱਕ ਖਾਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਲਈ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ।

ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹੇ ਹੋਏ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਇਹ ਸਵਾਲ ਅਜੇ ਵੀ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਭਾਰਤੀ ਠੇਕਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 70 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਧ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਦੇਣਦਾਰੀ ਹੈ? ਧਾਰਾ 70 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਗੈਰ-ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾ ਰਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਜਾਂ ਇਸ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਲਿਸਟਨ ਆਨ ਕੰਟਰੈਕਟ, ਵਾਲੀਅਮ I, ਪੰਨਾ 13 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, "ਅਰਧ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ, ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਿਆਂ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ"। ਸਰਕਾਰ ਮੱਕੀ ਦੀ ਡਿਲਿਵਰੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜੋ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਕੀਮਤ ਲਈ ਬਕਾਇਆ ਹੈ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇੱਕ ਕਿਸਮ ਦੀ ਨੈਤਿਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਦੋ ਪਹਿਲੂ ਹਨ। ਜੋ ਪੈਸਾ ਡਿਲੀਵਰ ਨਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਟਾਕਾਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਉਹ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਰਾਜ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਭੇਜਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਵਾਲ ਇਹ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਦਾਨ ਨੂੰ ਬਦਲਾ ਦੇਣਾ ਕਿਸ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ

ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ (ਅਧਿਕਾਰ, ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ) ਆਰਡਰ, 1947 ਦੇ ਅਧੀਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸਬੰਧਤ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਆਰਡਰ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਮੈਂ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵੰਡ (ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ) ਆਰਡਰ, 1947, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 175 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੋ ਉਪਬੰਧ. ਭਾਰਤੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ (ਅਧਿਕਾਰ, ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ) ਆਰਡਰ, 1947, ਜਿਸ 'ਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਹਵਾਲੇ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਹੇਠਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: -

"8. (3) ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਕੀਤਾ ਕੋਈ ਵੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਸੂਬਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਿਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ, -

(ਏ) ਜੇਕਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸੂਬੇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸੂਬੇ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਸ ਸੂਬੇ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਅਤੇ

(ਅ) ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਸੂਬੇ ਦੀ ਬਜਾਏ ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ ਸੂਬੇ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਮਝੀ ਜਾਵੇਗੀ;

9. ਕੌਂਸਲ ਜਾਂ ਸੂਬੇ ਦੇ ਗਵਰਨਰ-ਜਨਰਲ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ, ਗਾਰੰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿੱਤੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ - ਨਿਯਤ ਦਿਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਬਕਾਇਆ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ,-

(c) ਪੰਜਾਬ ਸੂਬੇ ਦੀਆਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ ਸੂਬੇ ਦੀਆਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਹੋਣ।

10. ਜਿੱਥੇ ਨਿਯਤ ਦਿਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਕੌਂਸਲ ਵਿਚ ਗਵਰਨਰ-ਜਨਰਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਕਾਰਵਾਈਯੋਗ ਗਲਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਉਹ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੋਵੇਗੀ, -

ਰੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਵਾਦ ਅਤੇ ਟਾਈਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

(3) ਜਿੱਥੇ ਨਿਯਤ ਦਿਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਾਂਤ ਉਪਰੋਕਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਉਹ ਦੇਣਦਾਰੀ, -

(a) ਜਿੱਥੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹਨਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ . ਉਸ ਦਿਨ, ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ ਸੂਬੇ ਦੇ ਖੇਤਰ ਹਨ, ਉਸ ਸੂਬੇ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਹੋਵੇਗੀ;

(ਅ) ਜਿੱਥੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਉਹਨਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ, ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੂਬੇ ਦੇ ਖੇਤਰ ਹਨ, ਉਸ ਸੂਬੇ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਹੋਵੇਗੀ; ਅਤੇ ,

(c) ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪੂਰਬੀ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪ੍ਰਾਂਤਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਹੋਵੇਗੀ।"

ਸ੍ਰੀ ਤੁਲੀ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਆਰਟੀਕਲ 8(3) (ਏ) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਿਨ 'ਤੇ ਜੋ ਕੁਝ ਕਰਨਾ ਬਾਕੀ ਸੀ ਉਹ ਗੁਜ਼ਿਆਰਪੁਰ, ਕੇਂਦਰ, ਜੋ ਕਿ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਤੋਂ ਮੱਕੀ ਦੀ ਸਪੁਰਦਗੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਠੇਕਾ, ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਆਪਣਾ ਵਿਚਾਰ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਕੋਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਬੰਧਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਲਾਇਲਪੁਰ ਅਤੇ ਗੁਜ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੋਵਾਂ ਤੋਂ ਮੱਕੀ ਦੀ ਡਿਲਿਵਰੀ ਲਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਹੀ ਮਕਸਦ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਪੁਰਦਗੀ ਫਗਵਾੜਾ ਵਿਖੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਿਨ 'ਤੇ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਸੀ। ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਸਿਰਫ ਇਸ ਦੇ ਅਣਐਕਜ਼ੀਕਿਊਟਿਡ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਜਿਸਦੀ ਪਾਲਣਾ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ, ਧਾਰਾ (3) ਧਾਰਾ 8 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਏ) ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਦੇਣਦਾਰੀ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਉਹਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੰਖੇਪ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਹਨਾਂ ਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਇਸ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਜ਼ ਚਮਨ ਲਾਲ ਲੂਨਾ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ (1) ਵਿੱਚ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਸ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ "ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਨਿਰਧਾਰਤ ਜਾਂ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਅਧੀਨ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਲ ਦੇ ਅੰਤਮ ਨਿਪਟਾਰੇ ਹਨ। ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਸਤੂਆਂ 'ਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਥਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਟੁੱਟ ਅਤੇ ਅਵਿਭਾਗੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਜੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਪਿੱਠਭੂਮੀ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਲਾਇਲਪੁਰ ਅਤੇ ਗੁਜ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੋਵਾਂ ਕੇਂਦਰਾਂ ਤੋਂ ਮੱਕੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਪੂਰਾ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉੱਥੇ ਗੁਜ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿਖੇ ਮੱਕੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਦੱਸਣਾ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਪੈਸੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਸਟਾਕ ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪਿਆ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ ਬਨਾਮ ਚੀਨੂਭਾਈ ਜੇਸ਼ਿੰਗਭਾਈ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (2) ਵਿੱਚ, ਚਾਗਲਾ ਸੀ.ਜੇ. ਅਤੇ ਤੇਂਡੋਲਕਰ ਜੇ. ਦੀ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਐਕਟ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ (ਅਧਿਕਾਰ, ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ) ਆਰਡਰ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਸੱਚੇ ਨਿਰਮਾਣ 'ਤੇ, 1947, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ 15 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਨ ਵਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਸਾਮਾਨ ਪਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਮਾਲ ਉਸ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦੇ ਕੰਟਰੋਲ ਵਿੱਚ ਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਸਮਾਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਾਲਕੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਜਦੋਂ 15 ਅਗਸਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹਨਾਂ ਮਾਲਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 1947, ਉਸ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀ

(1) ਐਲ.ਐਲ.ਆਰ. 1957 ਪੰਜ 1701.

(2) ਐਸ.ਆਰ. 1953 ਬੰਬ. 13.

ਰੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਵਾਦ ਅਤੇ ਟਾਈਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਤਰਕ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ 'ਤੇ, ਸ੍ਰੀ ਤੁਲੀ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇਹ 15 ਅਗਸਤ, 1947 ਨੂੰ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਸੂਬਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਕੋਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਸਤਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ਕਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਉਸੇ 'ਤੇ ਸੌਂਪੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਬਾਏ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਮੈਂ ਸਤਿਕਾਰਤ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਹਾਂ। ਡਿਲੀਵਰ ਨਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਟਾਕ ਕਪੂਰਥਲਾ ਰਾਜ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸਨ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਸਿਰਫ਼ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਫਰਮ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ-ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ (1) ਦੇ ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਫਲਸ਼ੋ ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਮਾਲ ਦੀ ਢੋਆ-ਢੁਆਈ ਦੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਕਿੱਥੇ ਸੀ, ਇਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸੀ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ। ਇਸ ਤਰਕ ਨੂੰ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਮਾਲ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿਖੇ ਡਿਲੀਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਉਹ ਫਗਵਾੜਾ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਕਪੂਰਥਲਾ ਰਿਆਸਤ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਉਦੇਸ਼, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਵੀ ਜੋ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿਵੇਕਲਾ ਮਕਸਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰੰਜਨ ਬਾਸੂ ਰੇ ਵੀ. ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ (2) ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ (ਅਧਿਕਾਰ, ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ) ਆਰਡਰ, 1947 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਮਝਣਾ ਗਲਤ ਹੈ। ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਮਾਲ ਦੀ ਢੋਆ-ਢੁਆਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਮੰਜ਼ਿਲ ਬਿੰਦੂ ਸੀ, ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਦੇਸ਼ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਦਾ ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਕਮਾਉਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਉਹ ਮਾਪਦੰਡ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 8 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ "ਉਦੇਸ਼" ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ"। ਇਸ ਅਥਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਿਧਾਂਤ ਬੇਮਿਸਾਲ ਹਨ, ਪਰ ਮੈਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਵਕੀਲ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਵਿਵਾਦਾਂ ਲਈ ਇਸ ਤੋਂ ਕੋਈ ਸਹਾਇਤਾ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਕਮਾਉਣ ਵਾਲਾ ਤੱਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਕੱਲੇ ਮਾਲ ਦੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਹੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਮਕਸਦ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਮੈਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿ ਦੇਣਦਾਰੀ ਆਰਟੀਕਲ 9 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਵਿੱਤੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਜੋ ਕਰਜ਼ਿਆਂ, ਗਾਰੰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿੱਤੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। "ਹੋਰ ਵਿੱਤੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ" ਵਾਕਾਂਸ਼ ਨੂੰ "ਲੋਨ" ਅਤੇ "ਗਾਰੰਟੀ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਰਕਮ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਾ ਤਾਂ ਕਰਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਦੋ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 9 ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਜੇਕਰ ਇਹ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਜੋ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਾਰਵਾਈਯੋਗ ਗਲਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਕਿੱਥੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ। ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨ ਵਿੱਚ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਬੰਡਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਮੁਦਈ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡਿਲੀਵਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਮੱਕੀ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿਖੇ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਇਹ ਇਕੋ ਇਕ ਤੱਥ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਕੀ ਮੁਦਈ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸਫਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ? 13 ਜੂਨ, 1947 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਹੌਰ ਵਿਖੇ ਅਣਵੰਡੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ 1,45,000 ਰੁਪਏ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਨ? ਜਵਾਬ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮੁਦਈ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਇੱਕ ਮੁੱਖ ਨੁਕਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਬੈਂਕ ਡਰਾਫਟ ਲਾਹੌਰ ਵਿਖੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਪੈਸਾ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨ

ਰੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਵਾਦ ਅਤੇ ਟਾਈਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਦਾ ਉਹ ਹਿੱਸਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਹੌਰ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜੋ ਹੁਣ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦਾ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਿੰਗ ਹੈ ਕਿ ਡਿਲੀਵਰੀ ਲਾਇਲਪੁਰ ਅਤੇ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਾ ਤਾਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨਜ਼ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਰਹੀਮੁਦੀਨ ਅਹਿਮਦ ਬਨਾਮ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ (1) ਵਿੱਚ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਆਮਦਨ-ਕਰ ਦੀ ਵਾਧੂ ਰਕਮ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਾਰਵਾਈਯੋਗ ਗਲਤ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਇੱਕ ਦਾਅਵਾ ਹੈ। (ਅਧਿਕਾਰ, ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ) ਆਰਡਰ, 1947, ਲਾਗੂ ਹੈ। "ਕਾਰਵਾਈਯੋਗ ਗਲਤ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਤ੍ਰਿਪੁਰਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਪੂਰਬੀ ਬੰਗਾਲ ਸੂਬੇ (2) ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵਿਆਪਕ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਪੈਸੇ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ। ਜਾਂ ਤਾਂ ਮੱਕੀ ਦੀ ਡਿਲੀਵਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਪੈਸੇ ਵਾਪਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਵਿੱਚ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈਯੋਗ ਗਲਤੀ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੱਛਮੀ ਜਾਂ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪੂਰਬੀ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੂਬਿਆਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਕਰਨ ਲਈ, ਮੈਂ ਇਹ ਮੰਨਾਂਗਾ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ, ਮੱਕੀ ਵਰਗੀਆਂ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਅਤੇ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨਕ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਕੰਧ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਰੁਕਾਵਟ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਅਤੇ ਦਖਲ ਨਾਲ ਹੀ ਪਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੰਪਰਕ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਲਈ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਨੇ 28 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1947, ਹੋਰ 3 ਜੂਨ, 1957 ਅਤੇ 16 ਜੂਨ, 1947 ਦੀਆਂ ਚਿੱਠੀਆਂ ਲਿਖੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਸੇਮੋਰੰਡਮ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਅੰਗੂਠੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਚਿੱਠੀਆਂ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਦੇ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਖੁਦ ਇੱਕ ਠੇਕੇਦਾਰ ਧਿਰ ਹੈ, ਪਰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਮੁਦਈ ਦਾ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਵਿਅਰਥ ਦਿਖਾਵਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਅਧੂਰਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ-ਅਤੇ ਮਿਸਟਰ ਤੁਲੀ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ-ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਖੁਦ ਮੱਕੀ ਵੇਚਣ ਦਾ ਬੀੜਾ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ। ਦਲੀਲ ਦੀ ਖ਼ਾਤਰ ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਵੀ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਸੀ, ਇਹ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ ਜਿਸ ਦਾ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਹੈ। ਚਾਰ ਸੰਭਵ ਧਿਰਾਂ ਹਨ ਜੋ ਮੁਦਈ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ; ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, ਨਗਰੋਟਾ ਸਿੰਡੀਕੇਟ ਅਤੇ ਮੈਸਰਸ ਅਰੁਰਾਮਲ-ਦੁਰਗਾਦਾਸ। ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਿਰਫ਼ ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਭਾਰਤੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ (ਅਧਿਕਾਰ, ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ) ਆਰਡਰ, 1947 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈਯੋਗ ਗਲਤ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਨਤੀਜਾ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਸਖ਼ਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਸ਼੍ਰੀ ਤੁਲੀ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਬਰਾਬਰੀ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਖੇਡ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਨਿਆਂਪੂਰਨ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਮੀਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਣਵੰਡੇ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਮੁਦਈ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਛੱਡੇ ਗਏ ਫੰਡਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਕਮ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਇਸ

(1) ਅਜਰ. 1959 ਦੀ ਮਿਆਦ. 753

(2) ਅ.ਜ.ਆਰ. 1951 ਸ. 23.

ਰੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਵਾਦ ਅਤੇ ਟਾਈਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੋਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਇਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਫਿਏਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੇਪਰ ਬੁੱਕ ਦੇ ਪੰਨਾ 139 ਤੋਂ 150 ਤੇ ਛਪੇ ਅੰਤਿਕਾ ਤੋਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਵੀ ਕਈ ਦਾਅਵੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵੀ ਮਿਸਾਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਸੂਟ ਪੰਨਾ 139 ਤੋਂ 150 ਤੱਕ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਕਈ ਹੋਰ ਸੁਖਜੀਤ ਸਟਾਰਚ ਦਾਅਵੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵੀ ਮਿਸਾਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਭਾਰਤ ਕੇਂਦਰ ਵਿਰੁੱਧ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਵੱਲ ਝੁਕਾਵਾਂ ਹਾਂ ਕਿ ਨੁਕਸਾਨ ਜਿੱਥੇ ਡਿੱਗਿਆ ਹੈ ਉੱਥੇ ਹੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਮੈਂ ਬਰੈਕਟ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮਿਸਟਰ ਤੁਲੀ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਰਜਾਨੇ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਲਈ ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਦਬਾਇਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਮੁਦਈ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਬੈਂਕ ਦੇ ਕਰੈਡਿਟ ਦੀ ਰਕਮ ਲਈ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਨਾਲ ਕਾਫੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣਗੇ। 6 ਫੀਸਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ।

ਇਹ ਅਪੀਲ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਅਸਫਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਂ ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਰਡਰ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗਾ।

ਟੇਕ ਚੰਦ, ਜੇ.-ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਬਹਾਦਰ, ਜੇ. ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਅਫਸੋਸ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਲਈ ਮਨਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਵੱਖਰੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਦਈ ਸਫਲ ਹੋਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ ਮੂਲ ਰਕਮ ਦਾ ਫਰਮਾਨ ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਮੁਦਈ-ਸੁਖਜੀਤ ਸਟਾਰਚ ਐਂਡ ਕੈਮੀਕਲਜ਼ ਲਿਮਿਟਿਡ- ਨੇ ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਭਾਰਤੀ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ 1 ਅਤੇ 2 ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ। 1,27,253 ਰੁਪਏ ਦੀ ਖਰੀਦ ਰਕਮ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਅਦਾਇਗੀ ਨਾ ਕੀਤੇ ਬਕਾਇਆ ਵਜੋਂ। 1,45,000, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹਰਜਾਨਾ ਅਤੇ 6 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵਿਆਜ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਲਾਗਤ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਵਿਆਜ ਦਾ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ। ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਪੁਰਾਣੇ ਕਪੂਰਥਲਾ ਰਿਆਸਤ ਦੇ ਫਗਵਾੜਾ ਵਿਖੇ ਸਟਾਰਚ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਦੀ ਸੀ।

ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਪਲਾਈਜ਼ (ਅਸਥਾਈ ਸ਼ਕਤੀਆਂ) ਐਕਟ (1946 ਦਾ XXIV) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਦੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ, ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਵੰਡ, ਅਤੇ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਵਣਜ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸੀਮਤ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਧਾਰਾ 3(2) ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਲਈ ਢੁਕਵੀਂ ਹੈ, ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ: -

(a) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸਾਧਾਰਨਤਾ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ

(a) * * * * *

(c) ਉਹਨਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨ ਲਈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤੂ ਖਰੀਦੀ ਜਾਂ ਵੇਚੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ;

(d) ਲਾਇਸੈਂਸਾਂ, ਪਰਮਿਟਾਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤੂ ਦੇ ਸਟੋਰੇਜ਼, ਆਵਾਜਾਈ, ਵੰਡ, ਨਿਪਟਾਰੇ, ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਖਪਤ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਲਈ;

(e) ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਰੱਖੀ ਕਿਸੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤੂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਲਈ;

(f) ਕਿਸੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤੂ ਦਾ ਸਟਾਕ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਭਾਅ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਵਰਗ ਨੂੰ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਜਾਂ ਸਟਾਕ ਦਾ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹਿੱਸਾ ਵੇਚਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ;

ਰੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਵਾਦ ਅਤੇ ਟਾਈਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

(ਜੀ) ਖਾਣ-ਪੀਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਜਾਂ ਸੂਤੀ ਕੱਪੜਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਵਪਾਰਕ ਜਾਂ ਵਿੱਤੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਮਨਾਹੀ ਕਰਨ ਲਈ, ਜੋ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਜਾਂ ਜੇਕਰ ਅਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਹੈ।" ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੌਂਪਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ, ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਹੈ।

28 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1947 ਨੂੰ, ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਬੰਬੇ ਨੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ (ਈ.ਏ. ਨੰ. 55) ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੱਕੀ ਦੀ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਮਾਤਰਾ, ਜੋ ਮਨੁੱਖੀ ਖਪਤ ਲਈ ਅਯੋਗ ਪਾਈ ਗਈ, ਪੰਜਾਬ ਸੂਬੇ ਤੋਂ ਉਪਲਬਧ ਹੈ। ਇਹ ਮੱਕੀ ਅਰਜਨਟੀਨਾ ਤੋਂ ਮੰਗਵਾਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਸੂਬੇ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕੇਂਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪਈ ਸੀ। ਇਸ ਮੱਕੀ ਨੂੰ ਸਟਾਰਚ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਸੀ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ 7 ਤੋਂ 8 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਣ ਐਫ.ਓ.ਆਰ. ਭੇਜਣ ਦਾ ਸਟੇਸ਼ਨ. ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਇਸ ਮੱਕੀ ਨੂੰ ਸਟਾਰਚ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਵਰਤਣ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਮੰਤਵ ਲਈ 700 ਟਨ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਫੀ ਰਾਹੀਂ ਸੂਚਿਤ ਕਰੇ। ਇਸ 'ਤੇ ਮੁਦਈ ਨੇ 700 ਟਨ ਅਰਜਨਟੀਨਾ ਦੀ ਮੱਕੀ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਖੋਪ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਰਾਜ਼ੀ ਹੋਣ ਲਈ ਤਾਰ ਭੇਜ ਦਿੱਤੀ।

ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਮ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 1 ਮਈ, 1947 (ਈ.ਏ. ਨੰ. 57) ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਆਇਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਏਜੰਟ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

3 ਜੂਨ, 1947 ਨੂੰ ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ 640 ਟਨ ਮੱਕੀ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 8 ਪ੍ਰਤੀ ਮਣ। ਫੂਡ ਖਰੀਦ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ, ਲਾਹੌਰ ਨੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਇੱਕ ਤਾਰ ਭੇਜੀ ਸੀ ਕਿ ਅਰਜਨਟੀਨਾ ਦੀ ਮੱਕੀ ਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਤਰਾ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਬੈਂਕ ਡਰਾਫਟ ਜਾਂ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਫਿਕ ਰੁਪ ਵਿੱਚ ਰੁ. ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਫੂਡ ਪਰਚੇਜ਼ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ 1,41,000, 13 ਜੂਨ, 1947 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭੇਜੇ ਜਾਣ, ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਸਟਾਕ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਨੇ 7 ਜੂਨ, 1947 ਨੂੰ ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਬੰਬਈ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ - ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ. 2 (ਈ. ਏ. 47) ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ। ਰੁਪਏ ਦੇ ਬੈਂਕ ਡਰਾਫਟ 1,00,000, 15,000, 20,000 ਅਤੇ 10,000, ਕ੍ਰਮਵਾਰ, ਕੁੱਲ ਰੁ. 1,45,000 ਮੁਦਈ ਵੱਲੋਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਫੂਡ ਪਰਚੇਜ਼ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਡਰਾਫਟਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ 'ਤੇ ਫੂਡ ਅਕਾਊਂਟਸ ਦੇ ਕੰਟਰੋਲਰ, ਪੰਜਾਬ ਨੇ, 6 ਜੂਨ, 1947 (ਈ.ਏ. ਨੰ. 51/52) ਨੂੰ ਮੈਨੇਜਰ, ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਬੈਂਕ, ਲਾਹੌਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਡਰਾਫਟ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਰਕਮ ਫਗਵਾੜਾ ਵਿਖੇ ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ 640 ਟਨ ਮੱਕੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਏਜੰਟਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਇਗੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖਾਤੇ ਵਜੋਂ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਬੈਂਕ ਡਰਾਫਟ ਦੀ ਕੈਸ਼ਿੰਗ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਭੇਜਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪਰਮਿਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਰੋਕੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਸ ਪੱਤਰ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਅਤੇ ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਏਜੰਟਾਂ ਮੈਸਰਜ਼ ਅਰੋਰਾਮਲ-ਦੁਰਗਾਦਾਸ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਟਿੱਪਣੀ ਦੇ ਨਾਲ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਮੱਕੀ ਭੇਜਣ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਬਿੱਲ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਬੈਂਕ ਲਿਮਿਟਿਡ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਲਾਹੌਰ, ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ, - P. II (E.A. ਨੰ. II9) ਦੁਆਰਾ। ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਪਰਮਿਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮਾਤਰਾ ਲਾਇਲਪੁਰ ਵਿਖੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਾਤਰਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿਖੇ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਲਾਇਲਪੁਰ ਤੋਂ ਲਗਭਗ 8,073 ਮਣ ਮੱਕੀ ਦੀ ਸਾਰੀ ਡਲਿਵਰੀ ਲਈ ਗਈ ਸੀ। ਮੱਕੀ ਦੇ ਬਕਾਏ ਬਾਰੇ, ਜੋ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿਖੇ ਸੀ, ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਸਿਰਫ 2,431

ਰੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਵਾਦ ਅਤੇ ਟਾਈਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਮਣ ਦੀ ਲਿਫਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਬਾਕੀ ਬਚੀ 6,288 ਮਣ ਮੱਕੀ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੱਢੀ ਜਾ ਸਕੀ ਕਿਉਂਕਿ ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਏਜੰਟਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪਰਮਿਟ ਨੂੰ ਮੁੜ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਸਨੂੰ 30 ਨਵੰਬਰ, 1947 ਤੱਕ ਪੁਨਰ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ SCWI/A, ਮਿਤੀ 14 ਨਵੰਬਰ, 1947 (ਈ. ਏ. ਨੰ. 137)। ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿਖੇ ਮੱਕੀ ਦੇ ਸਟਾਕਿਸਟ ਮੈਸਰਜ਼ ਫੂਡ ਗ੍ਰੇਨ ਐਂਡ ਸਿੰਡੀਕੇਟ, ਨਗਰੋਟਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਾਂਗੜਾ ਸਨ। 10 ਨਵੰਬਰ, 1947 ਨੂੰ, ਨਗਰੋਟਾ ਸਿੰਡੀਕੇਟ ਨੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਇੱਕ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਮ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਟਾਰਚ ਫੈਕਟਰੀ ਨੂੰ ਮੱਕੀ ਵੇਚਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਭੇਜਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। 13 ਨਵੰਬਰ, 1947 ਨੂੰ, ਨਗਰੋਟਾ ਸਿੰਡੀਕੇਟ ਨੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਮੱਕੀ ਖਰੀਦਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਤੁਰੰਤ ਨਗਰੋਟਾ ਪਹੁੰਚ ਜਾਵੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਮੱਕੀ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਥਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

26 ਨਵੰਬਰ, 1947 ਨੂੰ, ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਏਜੰਟ ਨੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ, ਖੁਰਾਕ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਸਪਲਾਈ, ਪੁਰਬੀ ਪੰਜਾਬ, ਅੰਬਾਲਾ ਛਾਉਣੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਪੀ. 10-ਈ.ਏ. ਨੰ. 143 ਤੋਂ 145) ਲਿਖਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਸੀ. ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਸ੍ਰੀ ਯੱਗ ਪਾਲ ਨੂੰ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਕੁੱਲ 8,688 ਮਣ ਮੱਕੀ ਵਿੱਚੋਂ 6,100 ਮਣ ਅਰਜਨਟੀਨਾ ਮੱਕੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਨਗਰੋਟਾ ਸਿੰਡੀਕੇਟ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ ਲਈ ਭੇਜਿਆ, ਪਰ ਸਿੰਡੀਕੇਟ ਨੇ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਮੱਕੀ ਦਾ ਸੰਤੁਲਨ, ਹੋਰਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਕਿ ਨਗਰੋਟਾ ਸਿੰਡੀਕੇਟ ਨੂੰ ਡਾਇਰੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਪਿਆ ਮੱਕੀ ਦਾ ਸਟਾਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਸੰਦ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਟਾਰਚ ਫੈਕਟਰੀ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਜੇ ਪਰਮਿਟ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉਹ ਬੇਅਸਰ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਨਗਰੋਟਾ ਸਿੰਡੀਕੇਟ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਸਟਾਕ ਵਿੱਚ ਪਈ ਮੱਕੀ ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਏ ਗਏ ਰੇਟ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰੇਟ 'ਤੇ ਵੰਡਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸੀ ਅਤੇ ਕੀਮਤ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 12 ਤੋਂ ਰੁ. 12-4-0 ਪ੍ਰਤੀ ਮਣ। ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਏਜੰਟ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮੱਕੀ ਦੀ ਪੂਰੀ ਕੀਮਤ ਅਦਾ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਅਰਜਨਟੀਨਾ ਦੀ ਮੱਕੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਖਰੀਦ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ, ਜਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਇਹ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਪਲਾਟ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪੂਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨਗਰੋਟਾ ਸਿੰਡੀਕੇਟ ਜਾਂ ਮੈਸਰਸ ਅਰੋਰਾਮਲ-ਦੁਰਗਾਦਾਸ, ਜੋ ਵੀ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਸੀ, ਨੂੰ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਬਕਾਇਆ ਮੱਕੀ ਦੀ ਡਿਲੀਵਰੀ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰੇਗੀ।

ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਤੋਂ ਮੱਕੀ ਦੀ ਬਕਾਇਆ ਮਾਤਰਾ ਲੈਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮਦਦ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਪਰਮਿਟ ਦੀ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ 31 ਦਸੰਬਰ, 1947 ਤੱਕ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਫਗਵਾੜਾ ਤੱਕ ਸਮੁੱਚੀ ਮੱਕੀ ਉਤਾਰੀ ਜਾ ਸਕੇਗੀ।

ਪੱਤਰ ਦੁਆਰਾ, ਮਿਤੀ 3 ਜਨਵਰੀ, 1948, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ C.W.3/A, ਸਹਾਇਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਫੂਡ ਪਰਮਿਟ, ਨੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ-

“ਇਸ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਰਜਨਟੀਨਾ ਦੀ ਮੱਕੀ ਦੇ ਅਣਡਿੱਠੇ ਸਟਾਕ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਸਟਾਰਚ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪਿਛਲੀਆਂ ਅਲਾਟਮੈਂਟਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਸਟਾਕ ਲਈ ਕੋਈ ਕੀਮਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਇਹ ਸਿੰਡੀਕੇਟ ਅਤੇ ਸਟਾਰਚ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਹੀ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ।

ਰੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਵਾਦ ਅਤੇ ਟਾਈਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਉਪਰੋਕਤ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਟਾਰਚ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਕਾਏ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਲਈ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਲਈ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ

ਇਸ ਦਾ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਤਬਾਦਲਾ 8 ਅਗਸਤ, 1947 ਨੂੰ, ਫੂਡ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਸ੍ਰੀ ਈ.ਐਨ. ਮੰਗਤ ਰਾਏ ਨੇ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਆਫ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਿਡ, ਲਾਹੌਰ ਸਮੇਤ ਤਿੰਨ ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਡੀ. 4, ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਖੁਰਾਕ ਵਿਭਾਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮਾਂ ਫੂਡ ਪਰਚੇਜ਼, ਪੰਜਾਬ ਜਾਂ ਕੰਟਰੋਲਰ ਆਫ ਫੂਡ ਅਕਾਊਂਟਸ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਬੈਂਕਾਂ ਕੋਲ ਪਈਆਂ ਸਨ, ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ: -

“ਫੂਡ ਪਰਚੇਜ਼, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਲਈ।

(ਟੀ. ਸੀ. ਸਾਗਰ)

ਕੰਟਰੋਲਰ ਆਫ ਫੂਡ ਅਕਾਊਂਟਸ ਪੰਜਾਬ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਵੰਡ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਨੱਥੀ ਸੂਚੀ ਅਨੁਸਾਰ ਫੰਡ 15 ਅਗਸਤ, 1947 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋਣਗੇ, ਜੋ ਕਿ ਖੁਰਾਕ ਖਰੀਦ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲਰ ਆਫ ਫੂਡ ਅਕਾਊਂਟਸ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ: -

“ਫੂਡ ਪਰਚੇਜ਼ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਲਈ। (ਟੀ. ਸੀ. ਸਾਗਰ)

ਕੰਟਰੋਲਰ ਆਫ ਫੂਡ ਅਕਾਊਂਟਸ, ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ। ਪਤੇ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ ਇੰਪੀਰੀਅਲ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਪੱਤਰ ਦੀ ਰਸੀਦ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇੰਪੀਰੀਅਲ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਇਸ ਪੱਤਰ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਮੈਨੇਜਰ, ਇੰਪੀਰੀਅਲ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਬੈਂਕਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਨੱਥੀ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਰਕਮ ਨੂੰ ਇੰਪੀਰੀਅਲ ਬੈਂਕ ਦੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਖਾਤੇ ਵਜੋਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ। ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਏਜੰਟਾਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰੇਕ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਅਕਤੀ। ਨੱਥੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਨਾਮ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਿਡ ਨਾਲ 79,845-7-9। ਇਸ ਪੱਤਰ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਵੀ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 19 ਸਤੰਬਰ, 1947 ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਦੀ ਤਰਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ, ਫੂਡ ਪਰਚੇਜ਼, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ, ਸ਼ਿਮਲਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਤਹਿਤ 2000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ। 640 ਟਨ ਅਰਜਨਟੀਨੀ ਮੱਕੀ ਦੀ ਲਾਗਤ ਲਈ 1,45,000 ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਿਡ, ਲਾਹੌਰ ਕੋਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਮੱਕੀ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਲਾਇਲਪੁਰ ਅਤੇ ਗੁਜ਼ਿਆਰਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜੋ ਮੱਕੀ ਲਾਇਲਪੁਰ ਤੋਂ ਉਪਲਬਧ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਉਹ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਹਟਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੱਕੀ ਦੀ ਬਾਕੀ ਮਾਤਰਾ ਗੁਜ਼ਿਆਰਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਤੋਂ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਿਡ, ਲਾਹੌਰ ਵੱਲੋਂ 30 ਜੁਲਾਈ, 1947 ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 'ਰੁ. 79,845-7-9 ਲਾਇਲਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਮੱਕੀ ਦੇ ਬਿੱਲਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਦਈ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ 'ਤੇ ਪਿਆ ਸੀ। ਮੱਕੀ ਦੀ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਹੋਣੀ ਸੀ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਹਾਲਾਤ ਬਦਲਣ ਨਾਲ ਮੁਦਈ ਨੇ ਇਹ ਮੁਨਾਸਬ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਕਿ ਪੈਸਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ, ਫੂਡ ਪਰਚੇਜ਼ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਿਡ ਨੂੰ ਇਹ ਰਕਮ ਮੁਦਈ ਦੇ ਕਰੈਡਿਟ ਨੂੰ ਗੁਜ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੇ ਕੁਝ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ

ਰੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਵਾਦ ਅਤੇ ਟਾਈਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਣ। ਇਸ ਪੱਤਰ 'ਤੇ ਕੰਟਰੋਲਰ, ਫੂਡ ਅਕਾਉਂਟਸ ਦੀ ਨੋਟਿੰਗ ਹੈ ਕਿ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਬੈਂਕ ਲਿਮਿਟਿਡ, ਲਾਹੌਰ ਤੋਂ ਇੰਪੀਰੀਅਲ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, ਅੰਬਾਲਾ ਛਾਉਣੀ ਨੂੰ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। 31 ਅਕਤੂਬਰ, 1947 ਨੂੰ, ਸ੍ਰੀ ਟੀ.ਸੀ. ਸਾਗਰ, ਕੰਟਰੋਲਰ ਆਫ ਫੂਡ ਅਕਾਉਂਟਸ, ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਮੁਦਈ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਡੀ. 2) ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਭੇਜਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇ 19 ਸਤੰਬਰ, 1947 ਦੇ ਪੱਤਰ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਡੀ.ਆਈ.ਏ.) ਦੇ ਯਤਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਮੁਦਈ ਦੀਆਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮਾਂ ਨੂੰ ਇੰਪੀਰੀਅਲ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, ਅੰਬਾਲਾ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅੰਤਿਮ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। 26 ਨਵੰਬਰ, 1947 (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਡੀ. 3) ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਨੇ ਕੰਟਰੋਲਰ, ਫੂਡ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ।

ਅਕਾਉਂਟਸ, ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ, ਅੰਬਾਲਾ ਛਾਉਣੀ ਨੇ 5 ਨਵੰਬਰ, 1947 ਦੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਵੱਲ ਉਸ ਦਾ ਧਿਆਨ ਦਿਵਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਉਸ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਬੈਂਕ ਲਿਮਿਟਿਡ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਦੇ ਕਰੈਡਿਟ 'ਤੇ ਪਏ ਖਰਚ ਨਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੈਸੇ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਣ। ਉਸ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਤਹਿਤ 640 ਟਨ ਅਰਜਨਟੀਨਾ ਮੱਕੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ 1,45,000 ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਉਸ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਏਜੰਟ ਸ੍ਰੀ ਸੀ.ਐਲ.ਰੇਲਾ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੈਨੇਜਰ, ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਬੈਂਕ, ਲਾਹੌਰ, ਜੋ ਹੁਣ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਨੇਜਰ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਅਥਾਰਟੀ ਲੈਟਰ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਪੈਸੇ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਲਈ ਕੰਟਰੋਲਰ, ਫੂਡ ਅਕਾਉਂਟਸ ਤੋਂ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਏਜੰਟ ਨੇ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਮੁਦਈ ਦੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ 'ਤੇ ਪਏ ਉਪਰੋਕਤ ਅਣ-ਖਰਚੇ ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਲਈ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ।

3 ਮਈ, 1949 ਨੂੰ, ਸ੍ਰੀ ਟੀ.ਸੀ. ਸੱਗਰ, ਕੰਟਰੋਲਰ ਆਫ ਫੂਡ ਅਕਾਉਂਟਸ, ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਨੇ 'ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ, ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਬੈਂਕ ਲਿਮਿਟਿਡ, ਕਲਕੱਤਾ, ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਸੀ.ਡਬਲਯੂ. 1 (ਈ.ਏ. ਨੰ. 435) ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ, ਫੂਡ, ਪੰਜਾਬ ਨੇ 7 ਅਗਸਤ, 1947 ਨੂੰ ਬੈਂਕ ਦੀ ਲਾਹੌਰ ਸ਼ਾਖਾ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। 79,845-7-9 ਸੁਖਜੀਤ ਸਟਾਰਚ ਐਂਡ ਕੈਮੀਕਲਜ਼ ਲਿਮਿਟਿਡ, ਫਗਵਾੜਾ ਤੋਂ ਇੰਪੀਰੀਅਲ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਅਡਵਾਂਸ ਦੇ ਖਾਤੇ 'ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਕੋਲ ਪਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਥੇ ਕੰਟਰੋਲਰ ਆਫ ਫੂਡ ਅਕਾਉਂਟਸ, ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚੋਂ 79,845-7-9 ਹੁਣ ਬੈਂਕ ਕੋਲ ਰੁ. ਦੀ ਰਕਮ ਪਈ ਹੈ। 60,172-15-9 ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪੱਤਰ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਏਜੰਟ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਮੱਕੀ ਦੀ ਕੀਮਤ, ਜੋ ਕਿ ਲਾਹੌਰ ਵਿਖੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿਖੇ ਪਿਆ ਮੱਕੀ ਦਾ ਸਟਾਕ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਨਗਰੋਟਾ ਸਿੰਡੀਕੇਟ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮੱਕੀ ਵੇਚਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਨਾ ਹੀ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ 60,172-15-9, ਰੁਪਏ ਵਿੱਚੋਂ ਸ਼ੁੱਧ ਬਕਾਇਆ। ਲਾਹੌਰ ਵਿਖੇ ਅਦਾ ਕੀਤੇ 1,45,000 ਮੁਦਈ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਤੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੱਕੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਰੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਵਾਦ ਅਤੇ ਟਾਈਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਧਾਰਾ 80, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਪੀ. 1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰੁਪਏ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ। 60,172-15-9 ਬਿਨਾਂ ਡਿਲੀਵਰ ਕੀਤੀ ਮੱਕੀ ਦੀ ਕੀਮਤ ਅਤੇ ਰੁ. 50,000 ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ, ਰੁਪਏ ਲਈ। 1,10,172-15-9 ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ 6 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸਲਾਨਾ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਿਆਜ ਦੇ ਨਾਲ। ਉਪਰੋਕਤ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜੁਲਾਈ, 1950 ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 3 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਤੋਂ ਨਾ ਭੇਜੀ ਗਈ ਮੱਕੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਦੋ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ, ਸੰਯੁਕਤ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਉਲੰਘਣਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਮੁਦਈ ਸਿਰਫ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਵੰਡ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਜੂਦ ਸੀ। ਜਿਲ੍ਹਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਤੋਂ ਮੱਕੀ ਦੀ ਡਿਲੀਵਰੀ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਬਰਸਾਤ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਵਿਗੜੇ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਸਿਸਟਮ ਦੇ ਸਟਾਕ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਟਾਕ ਨੂੰ ਹੋਰ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਅਣਡਿਲੀਵਰੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮਾਂ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਪਰ ਉਹ ਪਦਾਰਥਵਾਦੀ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਸਿਵਲ ਸਪਲਾਈ ਵੰਡ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੱਕੀ, ਬਾਜਰੇ ਅਤੇ ਜੌਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੀਆਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮਾਂ ਪੰਜਾਬ (ਆਈ) ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਕਈ ਬੈਂਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਈਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਬੈਂਕ, ਲਾਹੌਰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੀ ਮੱਕੀ ਦੀਆਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮਾਂ ਸਨ, ਨੂੰ ਵੰਡ ਵੇਲੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮਾਂ ਇੰਪੀਰੀਅਲ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੂੰ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਰਕਮ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ (ਪੀ) ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਦਖਲ ਕਾਰਨ, ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵੰਡ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਬਾਦਲੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵੰਡ ਦੇ ਨਾਲ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਥਾਰਟੀ ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਪੀ) ਸਰਕਾਰ. ਬਾਅਦ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਜੇ ਤੱਕ ਲੋੜੀਂਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ।

ਬੈਂਕ ਤੋਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ ਨਾ ਮਿਲਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬ (ਪ) ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਦਾ ਬੇਰੁਖੀ ਵਾਲਾ ਰਵੱਈਆ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ (ਪੀ) ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਬੇਵੱਸ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਕਾਰਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ (ਪੀ) 'ਤੇ ਪਈ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿਟੋ ਵਜੋਂ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ (ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ) ਨੇ ਵੀ ਇਸੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਨਕਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਸੀ।

ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ-ਜੱਜ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਨੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਮੁੱਦੇ ਬਣਾਏ: -

- (1) ਕੀ ਮੁਦਈ ਧਿਰ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 80, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, ਦੇ ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਨੁਕਸ ਕਾਰਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ?
- (2) ਕੀ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ ਮੁਦਈ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ 640 ਟਨ ਮੱਕੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਰੁਪਏ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕੀਤਾ ਸੀ? 8 ਪ੍ਰਤੀ ਸੈਂਟ, ਸਹੀ ਵੰਗ ਨਾਲ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ?
- (3) ਕੀ ਸੂਟ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ?

ਰੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਵਾਦ ਅਤੇ ਟਾਈਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹ

- (4) ਕੀ ਮੁਦਈ ਨੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਸੀ? ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਲਾਹੌਰ ਰਾਹੀਂ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ 1,45,000?
- (5) ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਹੈ। 60,172-15-9 ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਬਕਾਇਆ ਮੱਕੀ ਦੀ ਕੀਮਤ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ?
- (6) ਕੀ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਨੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ?
- (7) ਕੀ ਮੁਦਈ 1947 ਦੇ ਭਾਰਤੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ (ਅਧਿਕਾਰ, ਸੰਪੱਤੀ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ) ਆਰਡਰ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਅਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਹਰਜਾਨੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ?
- (8) ਮੁਦਈ ਕਿਸ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ?
- (9) ਕੀ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਆਪਣੇ ਕੰਮਾਂ, ਚਾਲ-ਚਲਣ ਅਤੇ ਭੁੱਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਗੈਰ-ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਚੇ ਹੋਏ ਹਨ?
- (10) ਸੈਕਸ਼ਨ 35-ਏ, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੈ, ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਕਿਹੜੇ ਖਰਚੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ?

ਪਹਿਲੇ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 80, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਵੈਧ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁੱਦੇ 2, 5, 6 ਅਤੇ 7 ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ, ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਹ ਮੁੱਦੇ ਪਾਏ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਪੈਸਾ ਪਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਮੁਦਈ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸਨ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵੀ ਮੁਦਈ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਿਵੇਕਲੇ ਲਾਭ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ (ਅਧਿਕਾਰ, ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ) ਆਰਡਰ, 1947 ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੀ ਸੀ। ਪੱਛਮੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਰਕਾਰ ਸੂਟ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਮੁੱਦੇ ਨੰ: 8 'ਤੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮੁਦਈ ਕੰਪਨੀ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਰਜਾਨੇ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਸਿਰਫ 60,172-15-9 ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ 6 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸਲਾਨਾ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਿਆਜ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਉਹ ਰਕਮ ਮੁਦਈ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁਦਾ ਨੰਬਰ 9 ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਭੁੱਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ, ਇਸ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਉਠਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਕਿ ਇਹ ਮੁਦਈ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਰਕਮ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਰਜਾਨੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਖਰਚਿਆਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 11 'ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ, ਕਿ ਬੈਂਕ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਾਲ ਰਕਮ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਇੰਪੀਰੀਅਲ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਨੂੰ ਟਰਾਂਸਫਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ 8 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਪੱਤਰ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਡੀ. 4) ਦੁਆਰਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, 1947, ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਰਕਮ ਅਤੇ ਹਰਜਾਨੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਉਪਰੋਕਤ ਨਤੀਜਿਆਂ 'ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਦਈ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਖਰਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲੰਮੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਸੁਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ।

ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਹਿਸ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਨੁਕਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮੱਕੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਮੱਕੀ ਦਾ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਨਗਰੋਟਾ ਸਿੰਡੀਕੇਟ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਸੀ, ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਮਾਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ ਜੋ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ ਖੁਰਾਕ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਵੰਡ ਲਈ ਇੱਕ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਤਸਵੀਰ ਵਿੱਚ ਆਈ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੱਕੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨਾ ਸੀ।

ਰੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਵਾਦ ਅਤੇ ਟਾਈਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਦੂਜਾ ਨੁਕਤਾ ਜੋ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ (ਅਧਿਕਾਰ, ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ) ਆਰਡਰ, 1947 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ, ਜੋ ਕੋਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸੀ, ਜਾਂ, ਮੱਕੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸੀ। ਕਪੂਰਥਲਾ ਰਿਆਸਤ ਤੱਕ ਅਤੇ ਇਹ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਕਸਦ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਤੀਸਰਾ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਦੇਣਦਾਰੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਤਾਂ ਭਾਰਤੀ ਠੇਕਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 70 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜੋ ਕਿ ਲਾਹੌਰ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਦੇ ਪੈਸੇ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸੀ। ਵਿਕਲਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਸੀ, ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਦੇਣਦਾਰੀ, ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।

ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨਾਲ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ, ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਮੱਕੀ ਦੀ ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਵਿਕਰੇਤਾ ਵਜੋਂ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਮੱਕੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਕੋਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਮੱਕੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਠੇਕਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰਦਿਆਂ ਸ੍ਰੀ ਸੀਕਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਦੌਰਾਨ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਕਿਤੇ ਵੀ 'ਸੇਲ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। 28 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1947 ਨੂੰ ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਮੁਦਈ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਪਹਿਲੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਕੁਝ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ 700 ਟਨ ਮੱਕੀ 'ਅਲਾਟ' ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਰ 'ਅਲਾਟ' ਸ਼ਬਦ ਸਿਰਫ਼ ਲਾਟ ਦੁਆਰਾ ਵੰਡਣ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਹਿੱਸਿਆਂ ਜਾਂ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਰਸਲ ਕਰਕੇ, ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ। ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵੱਖ ਕਰਨਾ, ਜਾਂ ਇੱਕ ਸ਼ੇਅਰ ਵਜੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ, ਜਾਂ ਬਹੁਤ ਕੁਝ। ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੁਝ ਹਿੱਸਿਆਂ, ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਜਾਂ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਲਾਟ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। 'ਅਲਾਟ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀ। ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਟਾਕ ਕੰਪਨੀਆਂ ਜਦੋਂ ਸੰਭਾਵੀ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸ਼ੇਅਰ ਵੇਚਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਖਾਸ ਗਿਣਤੀ 'ਅਲਾਟ' ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ 'ਅਲਾਟ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਜਾਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ; ਅਤੇ ਅਲਾਟਮੈਂਟ 'ਤੇ, ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਅੰਤਮ ਸਿਰਲੇਖ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 'ਅਲਾਟਮੈਂਟ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਵੰਡ ਜਾਂ ਵੰਡ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਵੇਚੀ ਗਈ ਮੱਕੀ ਦੀ ਇੱਕ ਖਾਸ ਮਾਤਰਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। 'ਅਲਾਟ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਾਉਂਦੀ। ਇਹ ਪੱਤਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਇਸ ਮੱਕੀ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ 'ਕੀਮਤ' ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਨ ਰੁਪਏ ਹੈ। 7 ਤੋਂ 8 ਪ੍ਰਤੀ ਮਣ F.O.R. ਭੇਜਣ ਦਾ ਸਟੇਸ਼ਨ. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ 'ਮੱਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ' ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਮ ਭੇਜਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ 'ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਮਤ' ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਹੀ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਬਾਅ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸਟਾਰਚ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ 700 ਟਨ ਅਰਜਨਟੀਨੀ ਮੱਕੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਈ.ਏ. ਨੰਬਰ 57) ਨੂੰ 1 ਮਈ, 1947 ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਦੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ 'ਰਿਲੀਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ' ਸ਼ਬਦ ਸੀ। ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਸੰਕੇਤਕ। 3 ਜੂਨ, 1947 ਨੂੰ ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਪੱਤਰ (ਈ. ਏ. 53) ਰਾਹੀਂ ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ 640 ਟਨ ਮੱਕੀ ਸਟਾਰਚ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 8 ਪ੍ਰਤੀ ਮਣ F.O.R. ਸਟੇਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਡਿਸਪੈਚ, ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਫੂਡ ਪਰਚੇਜ਼ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ, ਲਾਹੌਰ ਨਾਲ ਤੁਰੰਤ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ

ਰੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਵਾਦ ਅਤੇ ਟਾਈਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਲਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਭੇਜੀ ਸੀ। 1,45,000 ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਫੂਡ ਪਰਚੇਜ਼, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ, ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ। ਰੁਪਏ ਦੇ ਚਾਰ ਬੈਂਕ ਡਰਾਫਟ ਰਾਹੀਂ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਨ। ਕ੍ਰਮਵਾਰ 1 ਲੱਖ, 15 ਹਜ਼ਾਰ, 20 ਹਜ਼ਾਰ ਅਤੇ 10 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ 640 ਟਨ ਮੱਕੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਦਾ ਠੇਕਾ ਪੂਰਾ ਹੋਇਆ; ਅਤੇ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਸਬੰਧ ਸੀ, ਕੀਮਤ ਵਾਪਸ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਪੱਖ 'ਤੇ, ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਰੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਮੁਦਈ ਕੰਪਨੀ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਇੱਕ ਬੰਧਨ ਵਾਲਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ, ਇੱਕ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਵਿਸ਼ੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੁਆਰਾ, ਬੇਸ਼ੱਕ, ਹੋਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ, ਸਮਰੱਥਾ, ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਆਪਸੀ, ਅਤੇ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਮਨਾਂ ਦੀ ਆਪਸੀ ਜਾਂ ਪਰਸਪਰ ਮੁਲਾਕਾਤ ਲਈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ੱਕ ਲਈ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਸਕੋਰ 'ਤੇ, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਸਹਿਮਤੀ ਹੈ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਮੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਵੀਨਤਾ ਆਈ। ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਦੇ ਪੜਾਅ ਤੱਕ, ਅਤੇ ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਮਤ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤੀਜੀ ਧਿਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਨਗਰੋਟਾ ਸਿੰਡੀਕੇਟ, ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਏਜੰਟ ਜਾਂ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਬੈਂਕ ਨੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਧਿਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਸੀ। . 16 ਜੂਨ, 1947 (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਪੀ. 11) ਦੇ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ, ਫੂਡ ਅਕਾਉਂਟਸ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੇ ਮੈਨੇਜਰ, ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਬੈਂਕ, ਲਿਮਟਿਡ, ਲਾਹੌਰ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ 1,45,000, ਜਿਸ ਲਈ ਬੈਂਕ ਡਰਾਫਟ ਨੱਥੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਮੁਦਈ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ 640 ਟਨ ਮੱਕੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਰਕਮ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਏਜੰਟਾਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖਾਤੇ ਵਜੋਂ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਈ ਜਾਣੀ ਸੀ। . ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਡਰਾਫਟ ਕੈਸ਼ ਹੁੰਦੇ ਹੀ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਪਰਮਿਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਰੋਕੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਸ ਪੱਤਰ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਅਤੇ ਮੈਸਰਜ਼ ਅਰੋਰਾਮਲ-ਦੁਰਗਾਦਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਏਜੰਟਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਟਿੱਪਣੀ ਦੇ ਨਾਲ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ "ਪੇਂਟਿਡ-ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਮੱਕੀ ਭੇਜਣ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਬਿੱਲ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਿਡ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਲਾਹੌਰ, ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ। ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਫੂਡ ਪਰਚੇਜ਼ ਨੂੰ ਕੀਮਤ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਸ ਰਕਮ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ, ਉਹ ਮੁਦਈ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਅਤੇ ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਵੰਡ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਪੈਸੇ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ, ਫੂਡ ਅਕਾਉਂਟਸ ਦੇ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੁਆਰਾ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਏਜੰਟ ਦੁਆਰਾ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਬਿਲਕੁਲ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਅਨੁਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਵਜੋਂ, ਮੱਕੀ ਦੀ ਐਫ.ਓ.ਆਰ. ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਭੇਜਣ ਦਾ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਮੱਕੀ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੀ ਮਾਤਰਾ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਕਾਰਜ-ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਰੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਵਾਦ ਅਤੇ ਟਾਈਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਮੱਕੀ ਦੀ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚੋਂ, ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਲਾਇਲਪੁਰ ਦੇ ਸਟਾਕ ਵਿੱਚੋਂ ਪੂਰਾ ਸਟਾਕ ਉਪਲਬਧ ਕਰਾਇਆ ਗਿਆ, ਭਾਵ, ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ 15 ਅਗਸਤ, 1947 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 8,073-25-14 ਮਣ ਦੀ ਡਿਲਿਵਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਵਿੱਚੋਂ 8,688 ਮਣ। ਮੱਕੀ ਜੋ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਤੋਂ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਸਿਰਫ 2,400 ਮਣ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਬਕਾਇਆ ਨਹੀਂ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਤੋਂ ਮੱਕੀ ਦੀ ਡਿਲਿਵਰੀ ਲੈਣ ਲਈ ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਪਰਮਿਟਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ-ਵੈਧ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪਰਮਿਟ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਆਖਰੀ ਮਿਤੀ 14 ਨਵੰਬਰ, 1947 ਸੀ; ਅਤੇ 25 ਜੂਨ, 1947 ਦੇ ਪਰਮਿਟ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ 30 ਨਵੰਬਰ, 1947 ਤੱਕ ਵਧਾ ਕੇ ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਡਾਇਰੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ, ਮੁਰਖ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਸਪਲਾਈ, ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ C.W.I/A ਪੱਤਰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

8 ਅਗਸਤ, 1947 ਨੂੰ, ਫੂਡ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ, ਨੇ ਮੈਨੇਜਰ, ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਿਡ, ਲਾਹੌਰ ਅਤੇ ਦੋ ਹੋਰ ਬੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮਾਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਖੁਰਾਕ ਖਰੀਦ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਹ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ ਕੰਟਰੋਲਰ ਆਫ ਫੂਡ ਬਨਾਮ ਅਕਾਉਂਟਸ, ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਪੱਤਰ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਮੈਨੇਜਰ, ਇੰਪੀਰੀਅਲ ਬੈਂਕ ਆਫ ਅਦਰ ਇੰਡੀਆ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਅਤੇ ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ। ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਰੁਪਏ ਸੀ। 79,845-7-9,—ਵਿਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ D. 4. ਹੁਣ ਤੱਕ, ਸੁਝਾਅ ਦੇਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਵੱਖਰਾ ਸੀ। 3 ਜਨਵਰੀ, 1948 ਨੂੰ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ, ਖੁਰਾਕ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਸਪਲਾਈ, ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਟਾਰਚ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪਿਛਲੀਆਂ ਅਲਾਟਮੈਂਟਾਂ ਵਿੱਚ ਅਰਜਨਟੀਨਾ ਦੀ ਮੱਕੀ ਦੇ ਅਣਪਛਾਤੇ ਸਟਾਕਾਂ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਸਟਾਕ ਲਈ ਕੋਈ ਕੀਮਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਇਹ ਸਿੰਡੀਕੇਟ ਅਤੇ ਸਟਾਰਚ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਲਈ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਹੀ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ।

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿਖੇ ਮੱਕੀ ਦੇ ਸਟਾਕ ਦੀ ਬਾਕੀ ਮਾਤਰਾ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਪੱਤਰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਸਮਾਪਤ ਹੋਇਆ:

"ਉਪਰੋਕਤ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਟਾਰਚ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੈਸਿਆਂ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਲਈ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।"

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ 3 ਜਨਵਰੀ, 1948 ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਤੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ! 640 ਟਨ ਮੱਕੀ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਕੀਮਤ ਵਿੱਚੋਂ, ਸਿਰਫ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੂਜੀ ਠੇਕੇ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਹੁਣ ਤੱਕ, ਰੁਪਏ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵਾਲੀ ਮੱਕੀ। 60,172-15-9, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿਖੇ ਪਈ ਸੀ, ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੱਕ, ਇਸਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਬਾਰੇ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਬੇਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਦਈ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦਾ ਸਬੰਧ ਸੀ; ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ (ਅਧਿਕਾਰ, ਸੰਪੱਤੀ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ) ਆਰਡਰ, 1947 ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਸਮੇਤ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਉਠਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਕੋਈ ਪਨਾਹ ਨਹੀਂ ਲਈ ਗਈ ਸੀ।

ਰੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਵਾਦ ਅਤੇ ਟਾਈਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਕਿ ਕੀ ਮੁਦਈਆਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਮੱਕੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸੀ, ਜਾਂ ਇਹ ਕਿ ਇਹ ਨਗਰੋਟਾ ਸਿੰਡੀਕੇਟ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤਾ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ। ਇਸ ਕੇਸ. ਕਈ ਚਿੱਠੀਆਂ ਪੜ੍ਹੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਨਗਰੋਟਾ ਸਿੰਡੀਕੇਟ ਮਾਲਕ ਸੀ। 26 ਨਵੰਬਰ, 1947 ਦੇ ਪੱਤਰ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ. 10 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਮੱਕੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਨਗਰੋਟਾ ਸਿੰਡੀਕੇਟ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਭੇਜਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਨੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ "ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮੱਕੀ ਦਾ ਪੂਰਾ ਮੁੱਲ ਅਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਅਰਜਨਟੀਨਾ ਮੱਕੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਖਰੀਦ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਸਾਡਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਹੈ ਜਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੂਰਾ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨਗਰੋਟਾ ਸਿੰਡੀਕੇਟ, ਜਾਂ ਮੈਸਰਸ ਅਰੂਰਾਮਲ-ਦੁਰਗਾਦਾਸ, ਜੋ ਵੀ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਚਿੰਤਤ ਹੈ, ਬਕਾਇਆ ਮੱਕੀ ਦੀ ਡਿਲਿਵਰੀ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੇਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰੇਗੀ।" 13 ਨਵੰਬਰ, 1947 ਦੇ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿਵ ਐਲ.ਸੀ. 1, ਨਗਰੋਟਾ ਸਿੰਡੀਕੇਟ ਦੁਆਰਾ ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸਦਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਮੱਕੀ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਨਗਰੋਟਾ ਪਹੁੰਚ ਜਾਵੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਮੱਕੀ ਦਾ ਮਾਲਕ ਨਗਰੋਟਾ ਸਿੰਡੀਕੇਟ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ।

ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਕਿ ਸਰਕਾਰ, ਮੱਕੀ ਦੀ ਵੰਡ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਖਰੀਦਦਾਰ ਅਤੇ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਵਿਚੋਲਾ ਸੀ; ਅਤੇ ਇਹ ਸਕੀਮ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਾਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਮਿਲੇ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੇ ਗਏ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ। ਕੀਮਤ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਕੀਮਤ ਅਗਾਊਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਗਾਰੰਟਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੀ, ਜੋ ਸਟਾਕ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਕੀਮਤਾਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਅਤੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਡਿਲਿਵਰੀ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੰਦੀ ਸੀ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਵੇਖਦਾ ਹਾਂ, ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਤ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਵੀ, ਇਹ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਬਚਾਅ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿ ਮੱਕੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਮੱਕੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।, ਭਾਵ, ਨਗਰੋਟਾ ਸਿੰਡੀਕੇਟ; ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਤੋਂ ਮੱਕੀ ਦੀ ਬਾਕੀ ਬਚੀ ਸਪਲਾਈ ਦੀ ਡਿਲਿਵਰੀ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨਾ, ਜਾਂ, ਅਣਡਿਲੀਵਰ ਹੋਈ ਮੱਕੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਖਰੀਦ ਮੁੱਲ ਦਾ ਬਕਾਇਆ ਵਾਪਸ ਕਰਨਾ। ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਅਣਡਿਲੀਵਰ ਕੀਤੀ ਮੱਕੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਆਈ, ਅਤੇ ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ, ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦੱਸੀ, ਅਤੇ 10 ਰੁਪਏ ਦੀ ਕੀਮਤ ਅਦਾ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਿਭਾਇਆ। ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ 1,45,000 ਇਸ ਮੱਕੀ ਦੀ ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਲਾਇਲਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਪਈ ਮੱਕੀ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚੋਂ ਮੱਕੀ ਦੀ ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਿਹੀ ਮਾਤਰਾ ਵੀ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿਖੇ 60,172-15-9 ਰੁਪਏ ਦੀ ਮੱਕੀ ਦਾ ਸਟਾਕ ਬਚਿਆ ਸੀ। ਅਜੇ ਵੀ. ਸਪਲਾਈ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਮੰਨਿਆ, ਨਗਰੋਟਾ ਸਿੰਡੀਕੇਟ ਅਤੇ ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਏਜੰਟਾਂ ਦੀ ਫਰਮ v.' ਮੈਸਰਸ ਅਰੂਰਾਮਲ-ਦੁਰਗਾਦਾਸ, ਇਸ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਲਈ ਕੋਈ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਹਨ; ਮੱਕੀ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਮੁਦਈ ਕੰਪਨੀ ਹੈ।

ਰੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਵਾਦ ਅਤੇ ਟਾਈਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਦੀ ਕੋਈ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮੱਕੀ ਦਾ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੈਂ ਦੇ ਅਧਿਕਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਜਾਣੂ ਹਾਂ, ਨਿਹਿਲ ਡਾਟ ਕੁਈ ਨਾਨ ਹੱਬਟ—(ਉਹ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਜਿਸ ਕੋਲ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ) ਅਤੇ ਨਿਮੋ ਪਲੱਸ ਜੂਰੀਸ ਐਡ ਏਲੀਅਨਮ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਪੋਟੈਂਸਟ ਕੁਆਮ ਆਈਪੀਸ ਹੈਬਰਿਟ (ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ)। ਇੰਡੀਅਨ ਸੇਲ ਆਫ ਗੁੱਡਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 27 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਇਸ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਲਈ, ਕਈ ਅਪਵਾਦ ਹਨ; ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਵਿਕਰੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹੋਰ ਅਪਵਾਦ ਪੌਣੀਆਂ, ਸ਼ੈਰਿਫ, ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ, ਕਿਰਾਏ ਲਈ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕਾਂ ਜਾਂ ਸਰਾਂ ਦੇ ਰੱਖਿਅਕਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹੋਏ ਵੇਚਣ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਹੋਰ ਅਪਵਾਦਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਸੂਚੀ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਅਪਵਾਦਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਰੀ ਜੋ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਵੈਧ ਹੈ। ਇੰਡੀਅਨ ਸੇਲ ਆਫ ਗੁੱਡਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 27 ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ-

“ਇਸ ਐਕਟ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਜਿੱਥੇ ਵਸਤੂਆਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਵੇਚੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਉਸ ਦਾ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਮਾਲਕ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਵੇਚਦਾ ਹੈ।, ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਨਾਲੋਂ ਮਾਲ ਦਾ ਕੋਈ ਵਧੀਆ ਸਿਰਲੇਖ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਮਾਲ ਦਾ ਮਾਲਕ ਆਪਣੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ:

ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਵਪਾਰਕ ਏਜੰਟ ਹੈ, ਅਤੇ ਮਾਲਿਕ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ, ਮਾਲ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਮਾਲ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ, ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਕਰੀ, ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਵਪਾਰਕ ਏਜੰਟ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਆਮ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਵੈਧ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਸਮਾਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਮਾਲ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੇਕ ਨਿਹਚਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰੇ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨੋਟਿਸ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਵਿਕਰੇਤਾ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।”

ਜ਼ਰੂਰੀ ਸ਼ਬਦ "ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ" ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ। 1946 ਦੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਪਲਾਈ (ਅਸਥਾਈ ਸ਼ਕਤੀਆਂ) ਐਕਟ 24 ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਫਸਰਾਂ, ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਸੌਂਪੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਨੂੰ ਉਤਪਾਦਨ, ਸਪਲਾਈ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਪੂਰਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਵੰਡ, ਆਦਿ। ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤੂ ਦਾ ਸਟਾਕ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਸਟਾਕ ਦਾ ਪੂਰਾ ਜਾਂ ਖਾਸ ਹਿੱਸਾ ਅਜਿਹੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਵੇਚਣ ਲਈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਉਹਨਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਖਰੀਦਿਆ ਜਾਂ ਵੇਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲਾਇਸੈਂਸਾਂ ਜਾਂ ਪਰਮਿਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵੰਡ, ਨਿਪਟਾਰੇ, ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਆਦਿ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 2 (ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੱਕੀ ਇੱਕ 'ਭੋਜਨ ਸਮੱਗਰੀ' ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤੂ ਸੀ। ਇਸ ਐਕਟ. ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਕਹਿਣ ਦਾ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਸਰਕਾਰ ਮੱਕੀ ਦੀ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਉਸ ਦਾ ਇਸ 'ਤੇ ਪੂਰਾ ਦਬਦਬਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕਿਸੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤੂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਸਟਾਕ ਦੇ ਪੂਰੇ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਵਾਇਦ ਵਿੱਚ ਹੀ ਮੁਦਈ

ਰੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਵਾਦ ਅਤੇ ਟਾਈਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ 8 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਣ ਐਫ.ਓ.ਆਰ. ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਮੱਕੀ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਭੇਜਣ ਦਾ ਸਟੇਸ਼ਨ ਮੁਦਈ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਲਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਸਟਾਕਿਸਟ, ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਏਜੰਟ ਜਾਂ ਮਾਲਕ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਸਪਲਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ। ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ।

ਇਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੰਡ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਾਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਜਿਥੋਂ ਤੱਕ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਸਟਾਕ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਮੁਦਈਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਡਿਲਿਵਰੀ ਐਫ.ਓ.ਆਰ. ਭੇਜਣ ਦਾ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਸਟਾਕਿਸਟਾਂ ਜਾਂ ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਏਜੰਟਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਕੰਟਰੋਲ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਆਪਣੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਮੱਕੀ ਦੀ ਡਿਲਿਵਰੀ ਲੈਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਟਾਰਚ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਰਜਨਟੀਨਾ ਮੱਕੀ ਦੇ ਅਣਡਿਪਾਰਟ ਸਟਾਕ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਆਦੇਸ਼ ਪੈਸਿਆਂ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਲਈ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਰਮਿਟ ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇੱਕ ਡਿਲਿਵਰੀ ਆਰਡਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਅਤੇ ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਰਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਇਸਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ, ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇੱਕਤਰਫਾ ਕਾਰਵਾਈ ਸੀ। , ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਹੜਾ ਕੰਮ ਇਸਦੀ ਕਨੂੰਨੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਾਂਤ ਵੱਲੋਂ ਬਤੌਰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਮੱਕੀ ਦੀ ਬਚੀ ਹੋਈ ਮਾਤਰਾ ਨਾ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ "ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਮੀਂਹ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਗੜਿਆ ਸਿਸਟਮ ਜਿਸ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਸਟਾਕਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕੰਟਰੋਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਸਟਾਕ ਨੂੰ ਹੋਰ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਅਣਡਿੱਠੀਆਂ ਵੰਡਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। "ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਸਮਝ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਕਥਿਤ ਮੁਸ਼ਕਲ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਖੜ੍ਹੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਮੱਕੀ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ "F.O.R. ਭੇਜਣ ਦਾ ਸਟੇਸ਼ਨ"। ਇਸ ਲਈ ਦੁਆਰਾ ਦੁਆਈ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਮੱਕੀ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਕੰਪਨੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਸਟਾਕਿਸਟਾਂ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਉਸ ਦੇ ਬਰਸਾਤ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਖਤਰੇ ਦਾ ਸਬੰਧ ਸੀ, ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਟਾਕਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਸਟਾਕ ਦੀ ਡਿਲਿਵਰੀ ਲੈਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਕਦੇ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕਾਫੀ ਸਮੱਗਰੀ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਕੰਪਨੀ ਚਿੰਤਾ 'ਚ ਸੀ ਕਿ ਮੱਕੀ ਦੀ ਬਾਕੀ ਮਾਤਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰੀ ਬਾਰਸ਼ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸਟਾਕ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਭੇਜੇ ਗਏ ਅਲਾਟਮੈਂਟਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਮਦਦ ਮਿਲੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਡਿਲਿਵਰੀ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਕੇ ਭਾਰੀ ਮੀਂਹ ਕਾਰਨ ਸਟਾਕ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਇੱਕ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬਿਨਾਂ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਜਾਂ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਨੁਕਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਮੁਦਈ ਦੀ ਵੰਡ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ, ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਰੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਵਾਦ ਅਤੇ ਟਾਈਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਉੱਪਰ ਜੋ ਵੀ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਅਟੱਲ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਪੱਖ ਦੀ ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਰੀ ਕੀਮਤ ਅਗਾਊਂ ਅਦਾ ਕਰਕੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਭਾਇਆ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨੇ ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਧੀਨ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿਖੇ ਪਈ ਮੱਕੀ ਦੀ ਬਾਕੀ ਬਚੀ ਮਾਤਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੋਕ ਕੇ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਮੁਕੰਮਲ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮੁਦਈ ਦੇ ਪਰਮਿਟਾਂ ਦੀ ਮੁੜ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਅਤੇ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਥਿਤ ਇੰਪੀਰੀਅਲ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਖਾਤਿਆਂ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨਾ, ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੰਕੇਤ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਿਤ ਸਨ।

ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਗੁਪਤਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਨਗਰੋਟਾ ਸਿੰਡੀਕੇਟ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸਟਾਕਿਸਟ ਜਾਂ ਮੈਸਰਜ਼ ਅਰੋਰਾਮਲ ਦੁਰਗਾਦਾਸ ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਏਜੰਟ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕੀਮਤ ਬੋਲੀ 'ਤੇ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ; ਅਤੇ ਕਿੱਥੇ, ਅਤੇ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕੀਮਤ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਰਕਮ, ਜਮ੍ਹਾਂ ਜਾਂ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਾਮਲਾ ਸੀ। ਕੀਮਤ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਜਿਸ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਈ, ਉਹ ਇਸ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੀ। ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਜਾਂ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਬਾਂਡ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਰਿਸ਼ਤਾ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸੀ ਜੋ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਸਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੈਧ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਯੋਗ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਹਨ। ਜੇਕਰ, ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਦੀਆਂ ਹੰਗਾਮੀ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ, ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਵੰਡ ਆਦਿ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨਿਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ। ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਸਪਲਾਇਰਾਂ ਅਤੇ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵੰਡ ਕਰਨ, ਕੀਮਤਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕੀਮਤਾਂ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਅਤੇ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਚੋਲੇ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਪਲਾਇਰਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਨੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਵੀ ਲਈਆਂ।

ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 9 ਮਾਰਚ, 1960 ਨੂੰ 1954 ਦੀ ਰੈਗੂਲਰ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 214 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ (ਖੋਸਲਾ, ਸੀ. ਜੇ. ਅਤੇ ਪੰਡਿਤ, ਜੇ. ਦੇ ਸ਼ਾਮਲ) ਦੇ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਤੱਥ। ਕੇਸ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ, ਜੋ ਕਿ ਅਰਜਨਟੀਨਾ ਮੱਕੀ ਦੇ "ਹੋਲਸੇਲ ਸਿੰਡੀਕੇਟ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ" ਸਟਾਕਿਸਟ ਸਨ, ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਤਹਿਤ, ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਸੀ, ਪਟਿਆਲਾ ਸਟਾਰਚ ਐਂਡ ਕੈਮੀਕਲ ਵਰਕਸ ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਇਕ ਚਿੰਤਾ ਨੂੰ ਮੱਕੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਰਾਜਪੁਰਾ ਨੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 2 ਰਾਹੀਂ ਮੈਸ.ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਥ, ਪ੍ਰਾਣ ਨਾਥ ਜੋ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਏਜੰਟ ਸਨ। ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਰਜਨਟੀਨੀ ਮੱਕੀ ਦੀਆਂ 620 ਬੋਰੀਆਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਸੀ। ਉਸ ਕੇਸ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਮਾਲ ਦੀ ਕੀਮਤ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਏਜੰਟਾਂ (ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੰਬਰ 2) ਦੁਆਰਾ ਖੇਪਕਰਤਾ, ਭਾਵ, ਪਟਿਆਲਾ ਸਟਾਰਚ ਐਂਡ ਕੈਮੀਕਲ ਵਰਕਸ ਲਿਮਟਿਡ, ਰਾਜਪੁਰਾ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ, ਜੋ ਸਪਲਾਇਰ ਸਨ, ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਏਜੰਟ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ

ਰੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਵਾਦ ਅਤੇ ਟਾਈਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਨੇ ਖਪਤਕਾਰ ਤੋਂ ਕੀਮਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਵਿਚਕਾਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਗੁਪਤਤਾ ਸੀ। ਮੱਕੀ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਏਜੰਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਮੱਕੀ ਦੀਆਂ 620 ਬੋਰੀਆਂ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਾਜਪੁਰਾ ਵਿਖੇ ਫਰਮ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੱਕੀ ਰਾਜਪੁਰਾ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਆਰ. ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਇਹ ਭਾਰਤ ਸੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਮੱਕੀ ਦਾ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਪਲਾਇਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਗੁਪਤਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਸਿਰਫ ਏਜੰਟਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸੀ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਵੇਚਣ ਵਾਲਾ ਮੁਦਈ ਸੀ ਅਤੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਮੁਦਈ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀ। ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕੋਈ ਹੋਰ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ। ਮੈਨੂੰ ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ; ਅਤੇ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਤਰਕ, ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਸਿੱਟੇ ਤੇ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਦਾ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਕੋਈ ਸਮਰਥਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤੇ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਧਿਰਾਂ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਗੁਪਤਤਾ ਸੀ।

ਵਿਕਲਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ ਜੋ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਇਹ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਮੁਦਈ ਕੰਪਨੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਤਾਂ ਕੀ ਮੁਦਈ ਸਪਲਾਈ ਨਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਾਨ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਕੰਟਰੈਕਟ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 70 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਜੋ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਚਲਦਾ ਹੈ: -

"ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੁਝ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਵੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ, ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸਦੇ ਲਾਭ ਦਾ ਆਨੰਦ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਜਾਂ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਡਿਲੀਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ 1,45,000 ਰੁਪਏ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਮਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਇਹ ਕੋਈ ਬੇਲੋੜੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਪੈਸੇ ਦਾ ਲਾਭ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਭੋਗਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਮਾਂ ਹੈ। ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ ਜਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇਸਨੂੰ ਅਮੀਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(1) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1925 ਕੈਲ. 1097

(2) ਆਈ.ਐਲ.ਆਰ. 12 ਕੈਲ. 213.

(3) ਆਈ.ਐਲ.ਆਰ. 7 ਕੈਲ. 573.

(4) ਆਈ.ਐਲ.ਆਰ. 4 ਬੋਮ. 643.

(5) ਆਈ.ਐਲ.ਆਰ. 3 ਸਾਰੋ. 66 (F.B.)

(6) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1943 ਸਾਰੋ. 220 (F.B.)

(7) [(1760) 2 ਬੁਰ, ਪੰਨਾ 1005 (1012)1=97 ਈ.ਆਰ. 676 (681)]

ਰੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਵਾਦ ਅਤੇ ਟਾਈਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਸੈਕਸ਼ਨ 70 ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ "ਕੁਝ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ" ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਪੈਸੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, — ਨਗੋਂਦਰ ਨਾਥ ਰਾਏ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਜੁਗਲ ਕਿਸ਼ੋਰ ਰਾਏ ਅਤੇ ਹੋਰ (1), ਸਮਿਥ ਬਨਾਮ ਦੀਨੋਨਾਥ ਮੁਖਰਜੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (2), ਨੋਬਿਨ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਬੋਸ ਅਤੇ ਹੋਰ। v. ਮੋਨ ਮੋਹਨ ਬੋਸ ਅਤੇ ਹੋਰ (3), ਦੇਸਾਈ ਹਿਮਤ-ਸਿੰਗਜੀ ਜੋਰਾਵਰਸਿੰਗਜੀ ਬਨਾਮ ਭਾਵਾ ਭਾਈ ਕਾਇਆ ਭਾਈ (4), ਅਤੇ ਨਾਥ ਪ੍ਰਸਾਦ ਬਨਾਮ ਬੈਜ ਨਾਥ (5), ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮਾਥੁਰ, ਜੇ. , ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਓ ਨਾਥ ਪ੍ਰਸਾਦ ਬਨਾਮ ਸਰਜੂ ਨੋਨੀਆ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (6)। ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਭੁਗਤਾਨ ਇੱਕ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ, ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਐਕਸ ਐਕਟੋ ਅਤੇ ਬੈਨੋ, ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਮੂਸਾ ਬਨਾਮ ਸੈਕਜਰਲਨ (7) ਵਿੱਚ ਲਾਰਡ ਮੈਨਸਫੀਲਡ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਲਈ -

"ਪਰ ਇਹ (ਕਾਰਵਾਈ) ਝੂਠ ਹੈ, ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਪੈਸੇ ਲਈ; ਜਾਂ ਇੱਕ ਵਿਚਾਰ 'ਤੇ ਜੋ ਅਸਫਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ; ਜਾਂ ਥੋਪਣ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਪੈਸੇ ਲਈ (ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ, ਜਾਂ ਅਪ੍ਰੁੱਖ); ਜਾਂ ਫਿਰੋਤੀ; ਜਾਂ ਜ਼ੁਲਮ; ਜਾਂ ਮੁਦਈ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਅਣਉਚਿਤ ਫਾਇਦਾ, ਉਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਉਲਟ।

ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਸਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ, ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ 'ਤੇ, ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਇਕੁਇਟੀ ਦੇ ਸਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੈਸੇ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ।

ਧਾਰਾ 70 ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਗੁਪਤਤਾ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਿਰਫ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਪੈਸੇ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ. ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਦੀ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਦਾ ਆਧਾਰ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਪੈਸੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਸਾਬਕਾ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਦੇਣਦਾਰੀ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਾਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਇਹ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਅਰਥ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 70 ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਇੱਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕੁਆਂਟਮ ਮੈਰੂਟ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਮੂਰਤੀਮਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ, ਸੈਕਸ਼ਨ 70 ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇਸਦੇ ਹਮਰੁਤਬਾ ਨਾਲੋਂ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਦਾਇਰਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਇਸ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਰੇ ਹੈ, - ਰਾਜ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਬਨਾਮ ਜੀ.ਟੀ. ਸਰੀਨ (1).

ਸ੍ਰੀ ਸੀਕਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੰਡ ਨਾ ਹੋਈ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਮੁਦਈ ਕੰਪਨੀ ਭਾਰਤੀ ਕੰਟਰੈਕਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 70 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਨਿਆਪੂਰਨ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਪਰ ਉਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਉਪਾਅ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਯੁਕਤ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਪਲਬਧ ਸੀ, ਹੁਣ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੂਬੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਭਾਰਤੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ (ਅਧਿਕਾਰ, ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ) ਆਰਡਰ, 1947 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਹੁਕਮ, ਮਿਤੀ 14 ਅਗਸਤ, 1947, ਗਵਰਨਰ-ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਭਾਰਤੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਐਕਟ, 1947 ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਧਾਰਾ 8(3) ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ:

(1) ਆਈ.ਐਲ.ਆਰ. (1930 11 ਲਾਰੋਰ 375 (378))।

ਰੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਵਾਦ ਅਤੇ ਟਾਈਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

“ਨਿਯੁਕਤ ਦਿਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਸੂਬੇ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ, ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ,

(a) ਜੇਕਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸੂਬੇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸੂਬੇ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਸ ਸੂਬੇ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਅਤੇ

ਰੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਵਾਦ ਅਤੇ ਟਾਈਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

(ਅ) ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਸੂਬੇ ਦੀ ਬਜਾਏ ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ ਸੂਬੇ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਮਝੀ ਜਾਵੇਗੀ;

ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਸੂਬੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਜਾਂ ਸੂਬੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ ਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ।"

ਸ੍ਰੀ ਸੀਕਰੀ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਪੰਜਾਬ ਸੂਬੇ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ 'ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ' ਨਹੀਂ ਸੀ; ਅਤੇ ਦੂਸਰਾ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ 'ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ' ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਯਤ ਦਿਨ ਤੋਂ, ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸੂਬੇ ਦੇ ਨਿਵੇਕਲੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਹਿਲੀ ਦਲੀਲ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ 'ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ' ਸੀ ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਸਦੇ ਲਈ ਆਪਣੇ ਕਾਰਨ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਵਿਕਲਪਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਧਾਰਾ 70 ਅਧੀਨ ਦੇਣਦਾਰੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਪਦਾਰਥ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ, (v) ਮੌਕੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ।

ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਵਾਅਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਲਾਭ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਜੇਕਰ ਵਾਅਦੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਵਾਅਦਾਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਵਾਅਦਾਕਰਤਾ, ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ, ਵਾਅਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ, ਮੁੱਲ ਦੀ ਕੋਈ ਚੀਜ਼, ਜੋ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਹੈ, ਦੇ ਨਾਲ ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਵਾਅਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਕੁਝ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਵਾਅਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਵਾਅਦੇ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਵਾਅਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੋਲ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਲ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਾਅਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਵੱਲ ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਆਮ ਉਦਾਹਰਣ ਗਾਰੰਟੀ ਲਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਹੈ।

ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ 'ਠੇਕਾ' ਸ਼ਬਦ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਮਤ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ। ਪਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿਸਥਿਤ ਅਰਥ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਅਰਥ ਜਾਂ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਲਪ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਅਸਲ ਸਹਿਮਤੀ 'ਤੇ। ਅਜਿਹੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਤਰਕ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਗਠਨ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਉਹ ਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ; ਪਰ ਜੋ ਉਪਾਅ ਕਿਸੇ ਦੁਖੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਚਰਿੱਤਰ ਅਤੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਾਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇਹ ਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਅਗਾਊਂ ਪੈਸਾ ਵਾਪਸ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਕੁਇਟੀ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਜ਼ਮੀਰ ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਕਾਨੂੰਨ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਇਕ ਵਾਅਦਾ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ 'ਰਚਨਾਤਮਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ', 'ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ', ਜਾਂ 'ਅਰਥ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ' ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੰਟਰੈਕਟ ਐਕਟ ਦਾ ਅਧਿਆਇ 5 ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਵਰਗ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕੁਝ ਸਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਦਾ ਜੁਲਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਭਾਰਤੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ (ਅਧਿਕਾਰ, ਸੰਪੱਤੀ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ) ਆਰਡਰ, 1947 ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਵਿੱਚ

ਰੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਵਾਦ ਅਤੇ ਟਾਈਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਹੋਣ ਵਾਲੇ 'ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ' ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਝੌਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਸਗੋਂ ਉਸਾਰੂ ਸਮਝੌਤੇ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਅਰਥ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਸ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਕਿਤੇ ਵੀ ਨਜਿੱਠਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਆਰਡਰ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਅਰਥ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦਾ ਸੀ ਜੋ ਭਾਰਤੀ ਕੰਟਰੈਕਟ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਬਰਾਬਰ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਨ, ਅਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਉਪਚਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸਨ।

ਮੈਂ ਹੁਣ ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਗਲੀ ਦਲੀਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ, ਅਰਥਾਤ, ਇਹ ਸਮਝਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸੂਬੇ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਨਿਯਤ ਦਿਨ ਤੋਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਜਦੋਂ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਇਲਪੁਰ (ਹੁਣ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ) ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤਕ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿੱਚ ਪਈ ਮੱਕੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਸੀ। ਮਿੱਥੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਲਾਇਲਪੁਰ ਤੋਂ ਮੱਕੀ ਦੀ ਸਾਰੀ ਡਲਿਵਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜੋ ਮਾਤਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਿਨ 'ਤੇ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ, ਉਹ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚੋਂ ਮੱਕੀ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਡਿਲਿਵਰੀ ਲਈ ਵੀ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਤੋਂ ਬਾਕੀ ਮੱਕੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਠੇਕਾ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸੂਬੇ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸੀ? ਜੇਕਰ ਇਹ 15 ਅਗਸਤ, 1947 ਨੂੰ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਦਿਨ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿਖੇ ਪਈ ਮੱਕੀ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸੂਬੇ ਦੇ ਨਿਵੇਕਲੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਧੀਨ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਲਹਿੰਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਦੇਸ਼। ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸੰਪੂਰਨ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਿਮਟਿਡ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਾਂਤ ਦੇ ਨਿਵੇਕਲੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਰਾਜ ਦੇ ਨਿਵੇਕਲੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ, ਉਸ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੰਪਤੀ, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਿਨ 'ਤੇ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਚਾਗਲਾ, ਸੀ.ਜੇ., ਦੁਆਰਾ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਚਿਨੂਭਾਈ (1) ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਟੈਸਟ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਹੋਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਜ਼ ਚਮਨ ਲਾਲ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ (2) ਵਿੱਚ, ਮੈਨੇਜਰ, ਮਿਲਟਰੀ ਫਾਰਮਜ਼, ਲਾਹੌਰ ਨੂੰ ਚਾਰਾ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਠੇਕਾ ਸੀ। ਚਾਗਲਾ, ਸੀ.ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਾਰੇ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਾਹੌਰ ਫਾਰਮ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਹਕੂਮਤ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸੀ।

(1) WTR 7 195 130

(2) ਏ.ਜੇ.ਆਰ. 1957 ਐੱਸ.ਸੀ. 652.

(3) ਆਈ.ਐਲ.ਆਰ. 1953 ਪੰਜਾਬ 233.

(4) ਆਈ.ਐਲ.ਆਰ. 1955 ਪੰਜਾਬ 693.

(5) ਆਈ.ਐਲ.ਆਰ. 1956 ਪੰਜ 1129 (F.B.)

(6) ਆਈ.ਐਲ.ਆਰ. 1957 ਪੰਜਾਬ 1701.

(7) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1952 ਕੈਲ. 471 ॥

(8) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1954 ਕੈਲ. 623.

ਰੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਵਾਦ ਅਤੇ ਟਾਈਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਮੈਸਰਜ਼ ਚਮਨ ਲਾਲ ਲੂਨਾ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (3), ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸੂਬਾ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀ ਮਹੰਤ ਬਸੰਬਰ ਦਾਸ, ਆਦਿ (4), ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਫਰਮ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ (5), ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਜ਼ ਚਮਨ ਲਾਲ ਲੂਨਾ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ (6), ਇਲਾਹੀ ਬਕਸ਼ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (7), ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰੰਜਨ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ (8), ਅਤੇ ਮੈਸਰਜ਼ ਅਮੀਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਗੈਰ-ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਚੰਦ ਭੋਲਾ ਨਾਥ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, ਆਰ.ਐਫ.ਏ. ਨੰਬਰ 104 ਆਫ 1951, ਅਤੇ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਲੁਧਿਆਣਾ ਫੂਡਗ੍ਰੇਨ ਪੱਕਾ ਆੜ੍ਹਤੀਆ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ, ਆਰ.ਐਫ.ਏ. 1951 ਦਾ ਨੰਬਰ 283, ਜਿੱਥੇ ਇਹੀ ਟੈਸਟ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਤਰਕ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ 15 ਅਗਸਤ, 1947 ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿਖੇ ਮੱਕੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਦੇਸ਼ ਸੀ।

ਮੈਂ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਇਕ ਹੋਰ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਦੀ ਇਕ ਹੋਰ ਦਲੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ, ਅਰਥਾਤ ਇਹ ਉਦੇਸ਼ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸੂਬੇ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮੱਕੀ ਕਪੂਰਥਲਾ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਇਕ ਵੱਖਰਾ ਸੂਬਾ ਸੀ, ਨਾ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ। ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਥ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਮੱਕੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀ 'F.O.R. ਸਟੇਸ਼ਨ ਆਫ ਡਿਸਪੈਚ', ਜੋ ਕਿ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲਹਿੰਦੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦੋ ਸੂਬਿਆਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਮੱਕੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਾਇਲਪੁਰ ਵਿਖੇ ਪਏ ਸਟਾਕ ਵਿਚੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿੱਚ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸੂਬੇ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੰਡ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿਖੇ ਪਈ ਮੱਕੀ, ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਦੀ ਡਿਲਿਵਰੀ ਲਈ ਗਈ ਸੀ। 15 ਅਗਸਤ, 1947 ਨੂੰ, ਇਕਲੌਤੀ ਮੱਕੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਡਿਲਿਵਰੀ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿਖੇ ਹੋਣੀ ਬਾਕੀ ਸੀ। ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਇਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਇਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਦੋ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ 15 ਅਗਸਤ, 1947, ਜੋ ਕਿ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤਾਰੀਖ ਹੈ, ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਣਐਕਜ਼ੀਕਿਊਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਦੇਸ਼ ਸੀ। ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਸੂਬਾ ਜਿੱਥੇ ਮੱਕੀ ਦਾ ਭੰਡਾਰ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਲਾਇਲਪੁਰ ਅਤੇ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿਚ ਪਈ 640 ਟਨ ਮੱਕੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿਚ ਪੂਰਾ ਸੀ ਕਿ ਦੋ ਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਮੱਕੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਰਫ ਇਕ ਸਮਝੌਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੰਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਇੱਕ ਵੰਡਣਯੋਗ ਹਿੱਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 15 ਅਗਸਤ, 1947 ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਵਿਭਾਜਯੋਗ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਕੀ ਬਚਿਆ ਸੀ; ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਲਈ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੋਵਾਂ ਸੂਬਿਆਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਮੱਕੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਕੀਮਤ ਪ੍ਰਤੀ ਮਣ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਵੰਡ ਅਤੇ ਵੰਡ ਲਈ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਸੀ।

ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਅਵਿਭਾਜਤਾ ਜਾਂ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਦੀ ਪਰੀਖਿਆ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਮਾਤਰਾ ਇੰਨੀ ਪਰਸਪਰ ਨਿਰਭਰ ਸੀ, ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਇਕ ਥਾਂ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਪਲਾਈ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਕ ਹੋਰ ਟੈਸਟ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਸਿਰਫ ਅੰਸ਼ਕ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹੀ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਵਸੂਲੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਸ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਵੱਖ ਕਰਨ ਯੋਗ ਸੀ, ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ ਵੰਡਣਯੋਗ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕਿਵੇਂ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਰੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਵਾਦ ਅਤੇ ਟਾਈਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਸ੍ਰੀ ਸੀਕਰੀ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਹ ਕੇਸ ਜਾਂ ਤਾਂ ਧਾਰਾ 9 (ਸੀ) ਜਾਂ ਭਾਰਤੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ (ਅਧਿਕਾਰ, ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ) ਆਰਡਰ, 1947 ਦੀ ਧਾਰਾ 10 (1) ਜਾਂ 10 (3) (ਸੀ) ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਧਾਰਾ 9 (c) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚੱਲਦਾ ਹੈ: -

"9. ਕੌਂਸਲ ਜਾਂ ਸੂਬੇ ਦੇ ਗਵਰਨਰ-ਜਨਰਲ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ, ਗਾਰੰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿੱਤੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ, ਜੋ ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਿਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਬਕਾਇਆ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ-

(a) * * *

(ਅ) * * *

(c) ਪੰਜਾਬ ਸੂਬੇ ਦੀਆਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ ਸੂਬੇ ਦੀਆਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਹੋਣ;

ਫਿਰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ 'ਵਿੱਤੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ' ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। 'ਵਿੱਤੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਕਿਤੇ ਵੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 'ਵਿੱਤ' ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ © ਹੈ। 'ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਨਾਲ ਬਦਲਵੇਂ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਵਿਆਪਕ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ, ਇਹ ਇੱਕ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਲੀਏ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਉਚਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ 'ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਗਾਰੰਟੀਆਂ' ਨਾਲ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਸਮੀਕਰਨ, 'ਹੋਰ ਵਿੱਤੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ' ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ, ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਸ਼ੇਖ ਸਰਾਜੁਦੀਨ ਬਾਟਲੀ (1), ਅਤੇ ਦਾਸ ਜੇ. ਸੀ. ਕਿਹਾ-

ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਐਕਟ, 1935 ਦੇ ਭਾਗ VII ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 178 ਵਿੱਚ 'ਲੋਨ, ਗਾਰੰਟੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿੱਤੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ' ਵਾਕੰਸ਼ ਆਇਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸਮੀਕਰਨ ਸਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਵੱਖੋ ਵੱਖਰੀਆਂ ਵਿੱਤੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਸਨ। ਹਰ ਵਰਣਨ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਰਾਜ ਦਾ। ਉਥੋਂ ਦੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਗਾਰੰਟੀਆਂ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ, ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਰਾਜ ਦੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਗਾਰੰਟੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਿਸਮ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ। ਉਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ 'ਵਿੱਤੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿੱਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪ੍ਰਬੰਧ ਜਾਂ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਲੀਏ ਦੀ ਵੰਡ, ਸੰਘ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਜਾਂ ਯੋਗਦਾਨ ਦੇਣ ਲਈ ਰਾਜ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਆਦਿ। ਹਾਲਾਂਕਿ, 'ਵਿੱਤੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ' ਦੇ ਸਮੀਕਰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਂ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਖਾਸ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਜੋ ਚਰਚਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ 'ਵਿੱਤੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ' ਦੇ ਸਮੀਕਰਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਾਂਤ ਬਨਾਮ ਮਿਦਨਾਪੁਰ ਜ਼ਮੀਨਰੀ ਕੰਪਨੀ, ਲਿਮਿਟਡ (1), ਹੈਰੀਜ਼ ਸੀ.ਜੇ. ਨੇ ਦੇਖਿਆ-

"ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੀ ਧਾਰਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏ ਲਈ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰੇਗੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਕਿਰਾਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਇੱਕ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿੱਤੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ, ਪਰ ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕਲਾ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸ਼ਬਦ 'ਅਤੇ ਸੂਬੇ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਵਿੱਤੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ' ਸਪੱਸ਼ਟ ਹਨ। 9 ਨੂੰ 'ਲੋਨ ਅਤੇ ਗਾਰੰਟੀ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਈਜ਼ੁਸਡਮ ਜੈਨਰੀਸ ਦਾ ਅਰਥ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਲੋਨ, ਗਾਰੰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਸਮਾਨ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ਼ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਸੀ; ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਕਲਾ. ਟਪੂਰਾ ਵਿਅਰਥ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਆਰਟੀਕਲ 9 ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ 'ਵਿੱਤੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ' ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੀਮਤ ਅਰਥ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ।

(1) 1954 ਐੱਸ.ਸੀ.ਆਰ. 378 (383)।

ਰੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਵਾਦ ਅਤੇ ਟਾਈਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ੍ਰੀ ਈਸ਼ਵਰ ਮਦਨ ਗੋਪਾਲ ਜੀਉ ਬਨਾਮ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰਾਂਤ (2), ਚੰਦਰ, ਜੇ. ਨੇ ਕਿਹਾ- "ਵਿੱਤੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵਿਚ 'ਵਿੱਤੀ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਤਕਨੀਕੀ ਅਰਥ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ। ਮਾਲੀਆ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਵਿਆਪਕ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਕਲਾਜ਼ 9, ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ; ਇਸ ਕਾਰਨ ਵੀ ਕਿ ਮੱਕੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਰਾਜ ਦੀ 'ਵਿੱਤੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ' ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਕੇਸ ਵੀ ਧਾਰਾ 10(3) (ਏ) ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਜੋਏ ਕਲਾਜ਼ 10(3) (ਸੀ) ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਧਾਰਾ 10(3) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: -

"10(3) ਜਿੱਥੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਦਿਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਾਂਤ ਉਪਰੋਕਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਉਹ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੋਵੇਗੀ-

(ਏ) ਜਿੱਥੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ, ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ, ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ ਸੂਬੇ ਦੇ ਖੇਤਰ ਹਨ, ਉਸ ਸੂਬੇ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਹੋਵੇਗੀ:

(ਅ) ਜਿੱਥੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਉਹਨਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ, ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸੂਬੇ ਦੇ ਖੇਤਰ ਹਨ, ਉਸ ਸੂਬੇ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਹੈ; ਅਤੇ

(c) ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪੂਰਬੀ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪ੍ਰਾਂਤਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਹੋਵੇਗੀ"।

"ਉਪਰੋਕਤ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਦੇਣਦਾਰੀ" ਸ਼ਬਦ, "ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਾਰਵਾਈਯੋਗ ਗਲਤੀ" ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ "ਕਾਰਵਾਈਯੋਗ ਗਲਤੀ" ਸ਼ਬਦ ਬਹੁਤ ਵਿਆਪਕ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਕੇਸ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਕਿ ਸਖਤ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਰਚਨਾਤਮਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ, ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਤੱਤ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਸੱਚੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਪਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਸਮਾਨਤਾ 'ਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਉਪਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਪਸੀ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਸੀਕਰੀ ਨੇ ਫਿਰ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿਚ ਲਾਹੌਰ ਵਿਖੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਉਸ ਸੂਬੇ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ। .ਵਿਕਲਪ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਹ ਦੋ ਸੂਬਿਆਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ 3 ਜਨਵਰੀ, 1948 ਨੂੰ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿਖੇ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ, ਜਦੋਂ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿਖੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਮੱਕੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਹੈ। 60,172-15-9 ਹਰਜਾਨੇ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ- ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿਖੇ ਸਟਾਕ ਕੀਤੀ ਮੱਕੀ ਦੀ ਕੀਮਤ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਬੀੜਾ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਜਿਸਦੀ ਡਿਲਿਵਰੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜੋ 10(3)(ਬੀ) ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ "ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ" ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦਾ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਦੋਵਾਂ ਸੂਬਿਆਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਰੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਵਾਦ ਅਤੇ ਟਾਈਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਦਲੀਲ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਰੁਪਏ ਲਈ ਇਸਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ। 60,172-15-9 ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ। ਇਹ ਹੁਜ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿਖੇ 6,288 ਮਣ ਮੱਕੀ ਦਾ ਮੁੱਲ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਵੀ ਰੁਪਏ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। 50,000 ਹਰਜਾਨੇ ਅਤੇ ਰੁ. 17,080 ਦੇ ਰਕਮਾਂ 'ਤੇ 6 ਫੀਸਦੀ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਵਿਆਜ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਕੁੱਲ ਰੁਪਏ ਬਣਦੇ ਹਨ। 1,27,253-15-9. ਮੁਦਈ ਹਰਜਾਨੇ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਦੋਵਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।

ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.ਆਈ., ਸ੍ਰੀ ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਵਕੀਲ ਆਰ.ਐਸ. ਕਰਮ ਦਾਸ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪਹਿਲੇ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ, ਨੰ. ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਠੋਸ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਇਹ ਆਈਟਮ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਬਾਈ ਨਹੀਂ ਗਈ ਹੈ। ਇੰਡੀਅਨ ਸੇਲ ਆਫ ਗੁਡਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 61 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਰੁਪਏ ਦੇ ਬਕਾਏ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। 60,172-15-9 6 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ, ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਸਫਲ ਹੋਣ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ 6% ਵਿਆਜ ਦੇ ਨਾਲ 60,172-15-9 ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਡਿਕਰੀ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਰਕਮ 3 ਜਨਵਰੀ, 1948 ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੱਕ ਹੈ।

ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ

ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਪਹੁੰਚੇ ਆਪਾ ਵਿਰੋਧੀ ਸਿੱਟਿਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਹ ਕੇਸ ਮਾਨਯੋਗ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਤੀਜੇ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਦੁਲਟ, ਜੇ.—ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਸੁਖਜੀਤ ਸਟਾਰਚ ਐਂਡ ਕੈਮੀਕਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ, ਫਗਵਾੜਾ ਦੁਆਰਾ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਖਿਲਾਫ 10,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਹੈ। 1,27,253 ਅਤੇ ਛੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਦੀ ਦਰ 'ਤੇ ਵਿਆਜ, ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋ ਵਸਤੂਆਂ ਤੋਂ ਬਣਿਆ— (1) ਰੁਪਏ। 60,172-15-9, ਜੋ ਮੁਦਈ ਨੇ ਜੂਨ, 1947 ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਯੁਕਤ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਅਤੇ (2) ਰੁਪਏ। 50,000, ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਰਜਾਨੇ ਦੀ ਰਕਮ ਵਜੋਂ, ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਰਕਮ ਰੁਪਏ। 60,172-15-9 ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਵਿਚਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਮੁਦਈ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸੀ। ਅਪੀਲ, ਪਹਿਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਟੇਕ ਚੰਦ ਅਤੇ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਬਹਾਦੁਰ, ਲਿਮਟਿਡ ਜੇਜੇ- ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ, ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਅਪੀਲ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਬਾਰੇ ਭਿੰਨ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਮਾਮਲਾ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਤੱਥ ਸਧਾਰਨ ਹਨ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਸਟਾਰਚ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਅਤੇ, ਹੋਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਮੱਕੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਾਲ 1947 ਦੌਰਾਨ ਮੱਕੀ ਇੱਕ ਵਸਤੂਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ, ਜਿਸਦੀ ਵੰਡ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਪਲਾਈਜ਼ (ਆਰਜ਼ੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ) ਐਕਟ, 1946 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਗਠਨ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਐਕਟ, ਅਤੇ ਮੱਕੀ ਵਰਗੀਆਂ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਵੰਡ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਧੀ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਪ੍ਰੈਲ, 1947 ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ, ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਅਰਜਨਟੀਨਾ ਤੋਂ ਆਯਾਤ ਕੀਤੀ ਮੱਕੀ ਦੀ ਕੁਝ ਮਾਤਰਾ ਮਨੁੱਖੀ ਖਪਤ ਲਈ ਫਿੱਟ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਸਟਾਰਚ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਬੰਬਈ ਦੇ ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ, ਇਹ ਪੁੱਛਣ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਕੁਝ ਮੱਕੀ ਦੀ ਖਰੀਦ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ

ਰੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਵਾਦ ਅਤੇ ਟਾਈਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਹਾਂ ਵਿਚ ਜਵਾਬ ਦੇਣ 'ਤੇ, ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ 640 ਟਨ ਮੱਕੀ ਦੇ ਰੇਟ 'ਤੇ ਅਲਾਟ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰੁਪਏ ਦਾ 8 ਪ੍ਰਤੀ ਮਣ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦੋ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ, ਲਾਇਲਪੁਰ ਅਤੇ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੇ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਮੱਕੀ ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਫੂਡ ਪਰਚੇਜ਼, ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰੇ। ਉਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਇੱਕ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ 1,45,000, ਅਤੇ ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਰਕਮ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਬੈਂਕ ਲਿਮਿਟਿਡ, ਲਾਹੌਰ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ। ਫਿਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸੇ ਗਏ ਦੋ ਕੇਂਦਰਾਂ ਤੋਂ ਮੱਕੀ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਪਰਮਿਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਲਾਇਲਪੁਰ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਮੱਕੀ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮਾਤਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿੱਚ ਪਏ ਕੋਟੇ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ, ਕੰਪਨੀ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਹਿੱਸਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਵਪਾਰੀ ਜਾਂ ਡੀਲਰ।

ਤੱਥ ਸਧਾਰਨ ਹਨ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਸਟਾਰਚ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਅਤੇ, ਹੋਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਮੱਕੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਾਲ 1947 ਦੌਰਾਨ ਮੱਕੀ ਇੱਕ ਵਸਤੂਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ, ਜਿਸਦੀ ਵੰਡ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਪਲਾਈਜ਼ (ਆਰਜ਼ੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ) ਐਕਟ, 1946 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਗਠਨ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਐਕਟ, ਅਤੇ ਮੱਕੀ ਵਰਗੀਆਂ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਵੰਡ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਧੀ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਪ੍ਰੈਲ, 1947 ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ, ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਅਰਜਨਟੀਨਾ ਤੋਂ ਆਯਾਤ ਕੀਤੀ ਮੱਕੀ ਦੀ ਕੁਝ ਮਾਤਰਾ ਮਨੁੱਖੀ ਖਪਤ ਲਈ ਫਿੱਟ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਸਟਾਰਚ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਬੰਬਈ ਦੇ ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ, ਇਹ ਪੁੱਛਣ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਕੁਝ ਮੱਕੀ ਖਰੀਦਣ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬ ਦੇਣ 'ਤੇ, ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ 640 ਟਨ ਮੱਕੀ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਅਲਾਟ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰੁਪਏ ਦਾ 8 ਪ੍ਰਤੀ ਮਣ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦੋ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ, ਲਾਇਲਪੁਰ ਅਤੇ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੇ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਮੱਕੀ ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਫੂਡ ਪਰਚੇਜ਼, ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰੇ। ਉਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਇੱਕ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ 1,45,000, ਅਤੇ ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਰਕਮ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਬੈਂਕ ਲਿਮਿਟਿਡ, ਲਾਹੌਰ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ। ਫਿਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸੇ ਗਏ ਦੋ ਕੇਂਦਰਾਂ ਤੋਂ ਮੱਕੀ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਪਰਮਿਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਲਾਇਲਪੁਰ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਮੱਕੀ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮਾਤਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿੱਚ ਪਏ ਕੋਟੇ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ, ਕੰਪਨੀ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਹਿੱਸਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਵਪਾਰੀ ਜਾਂ ਡੀਲਰ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਮੱਕੀ ਵੰਡ ਦਿੱਤੀ, ਉਹ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੈਸਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਐਮਿਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਵੰਡ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ, ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ. 60,172-15-9 ਅਜੇ ਵੀ ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ 'ਤੇ ਪਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਲਈ ਉਹ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਤੋਂ ਮੱਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਰੱਖਦੇ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਰਕਾਰ ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਪਏ ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ, ਅਤੇ, ਬੇਸ਼ੱਕ, ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਸਟਾਕਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਕੀਮਤ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ। ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਨੇ ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਮੱਕੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਨੀਤੀ ਬਦਲ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮੱਕੀ ਅਲਾਟ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਮੁਦਈ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਰੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਵਾਦ ਅਤੇ ਟਾਈਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਪੈਸੇ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਲਈ, ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਨੇ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਜੋਂ ਵਰਣਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਲੰਘਣ ਲਈ ਹਰਜਾਨੇ ਲਈ। ਹਰਜਾਨੇ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਹੁਣ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਦਬਾਇਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ, ਗਰਮ ਨੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੁਝ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ? 60,172-15-9 ਰਿਫੰਡ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੀ ਰਿਫੰਡ ਕਰਨ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਭਾਰਤ ਕੇਂਦਰ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਅਤੇ ਦੋ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਵਿਚਕਾਰ, ਜਾਂ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ, ਅਤੇ, ਜੇਕਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ, ਮੁਦਈ ਵਿਕਰੀ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਸਮਾਨ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਅੱਗੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਰਿਫੰਡ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਜਾਂ ਤਾਂ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ ਦੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੋਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਸੀ ਜੋ ਟੁੱਟ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਾਂ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਹੋਵੇ। ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਲਿਮਟਿਡ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਤੋਂ ਪੈਸਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਕੰਟਰੈਕਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 70 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਾਪਸ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਜਿਸਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ, ਮੁਦਈ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਦਲੀਲ 'ਤੇ, ਟੇਕ ਚੰਦ, ਜੇ., ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ 640 ਟਨ ਮੱਕੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਪੂਰਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਬਦਲਵੇਂ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਮੁਦਈ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਧੀਨ ਪੈਸੇ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਕੰਟਰੈਕਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 70 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਅਤੇ ਰਿਫੰਡ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਬਹਾਦਰ, ਜੇ., ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਕੋਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮੱਕੀ ਨਹੀਂ ਵੇਚ ਰਹੀ, ਪਰ ਸਿਰਫ ਮੱਕੀ ਦੀ ਕੁਝ ਮਾਤਰਾ ਦੀ ਵੰਡ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਹੀ ਸੀ। ਆਖਰਕਾਰ ਵਪਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵੇਚਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੋ ਮੱਕੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸਨ, ਅਤੇ ਕੋਈ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਲਈ, ਵਿਕਰੀ-ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਬਜਾਏ ਪੈਸੇ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਬਾਰੇ, ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਦੇਣਦਾਰੀ ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈਯੋਗ ਗਲਤੀ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ (ਭਾਰਤ) ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ (ਪਾਕਿਸਤਾਨ) ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਜਾਂ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਨੇ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਬੋਲਿਆ। ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਬਹਾਦਰ, ਜੇ. ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਖਰਚੇ ਦੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਟੇਕ ਚੰਦ, ਜੇ. ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਰੁ. 60,172-15-9 ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ 3 ਜਨਵਰੀ, 1948 ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ ਹੋਣ ਤੱਕ ਛੇ ਫੀਸਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਿਆਜ।

ਇਸ ਕੇਸ ਵਿਚ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਸ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਵੇਚੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਮੱਕੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖੁਰਾਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਡਾ. ਪਰਚੇਜ਼, ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਸਟਾਰਚ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਮੱਕੀ ਵੇਚਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ-ਮੁੱਲ ਪੇਸ਼ਗੀ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਪੂਰਾ-ਪੂਰਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵਾਦਿਤ ਮੱਕੀ ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬੇਸ਼ੱਕ, ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਵੇਚਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ।

ਇਹ ਦਲੀਲ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਮੱਕੀ ਦੀ ਵੰਡ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਸੰਬੰਧੀ ਆਪਣੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਰਤੱਵਾਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਵਿਚਕਾਰ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਆਮ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰਕ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸੋਚਣਾ ਵੀ ਗਲਤ ਹੈ ਕਿ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਕੋਲ ਮੱਕੀ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਪੂਰੀ

ਰੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਵਾਦ ਅਤੇ ਟਾਈਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਸ਼ਕਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਲ ਦੇ ਇੱਕ ਆਮ ਮਾਲਕ ਕੋਲ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਪਲਾਈਜ਼ (ਅਸਥਾਈ ਸ਼ਕਤੀਆਂ) ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ, ਭਾਵੇਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਨੂੰ ਮੱਕੀ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਮਾਤਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵੰਡਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੀ, ਉਹ ਇਸਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਸੁਤੰਤਰ ਸੀ। ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਅਤੇ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ ਜੇਕਰ ਬਦਲੇ ਹੋਏ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਵੰਡ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਮਾਲ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦੇ ਆਮ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ। ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਮੱਕੀ ਬਿਲਕੁਲ ਕੁਝ ਸਟਾਕ ਧਾਰਕਾਂ ਦੀ ਸੀ, ਜਿਸਨੂੰ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਗਰੋਟਾ ਸਿੰਡੀਕੇਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਆਪਣੀਆਂ ਵਿਧਾਨਿਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕੀਤਾ, ਉਸ ਸਿੰਡੀਕੇਟ ਨੂੰ ਇੱਕ ਖਾਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮੱਕੀ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ।, ਉਹ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਸੀ, ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮੱਕੀ ਵੇਚ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਉਹ ਬਦਲ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹ ਮੱਕੀ ਵੇਚਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ. ਇਸ ਲਈ, ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਮੈਂ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਬਹਾਦੁਰ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਪਹੁੰਚੇ ਸਿੱਟੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ, ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੱਕੀ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਮੁਦਈ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਦਾਅਵਾ ਹੁਣ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਰਕਮ ਜਿਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਸ ਮੰਤਵ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਲਈ ਇਹ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਪੈਸਾ ਕੰਟਰੈਕਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 70 ਅਧੀਨ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਸੀਕਰੀ ਨੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮੁਦਈ ਤੋਂ ਪੈਸਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਜਾਂ ਢੁਕਵਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਕੰਟਰੈਕਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 70 ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਜਿਹਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਮਰੱਥ ਹੋਣਾ। ਉਹ ਭਾਗ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ-

"70. ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੁਝ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਵੀ ਸੌਂਪਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਜਾਂ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ, ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਵੰਡ ਦੇ ਤੱਥ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਅਜੇ ਵੀ ਖਰਚ ਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸੀ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਰਕਮ 60,172-15-9. ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਿਵਾਦ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੈਸੇ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਵੰਡ 'ਤੇ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ (ਭਾਰਤ) ਦੀ ਬਣ ਗਈ ਜਾਂ ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ (ਪਾਕਿਸਤਾਨ) ਦੀ। ਇਹ ਭਾਰਤੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ (ਅਧਿਕਾਰ, ਸੰਪੱਤੀ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ) ਆਰਡਰ, 1947 ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤੋਂ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਆਰਡਰ ਦਾ ਆਰਟੀਕਲ 8 ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਆਰਟੀਕਲ 9 ਕਰਜ਼ਿਆਂ, ਗਾਰੰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿੱਤੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਟਾਰਚ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਨੁਛੇਦ 10 ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਾਰਵਾਈਯੋਗ ਗਲਤੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਬਹਾਦੁਰ, ਜੇ., ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੇ ਦੇਣਦਾਰੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਵਾਦ ਅਤੇ ਟਾਈਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਕਾਰਵਾਈਯੋਗ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਧਾਰਾ 10 ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਟੇਕ ਚੰਦ, ਜੇ., ਸੋਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਦੇਣਦਾਰੀ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਧਾਰਾ 70 ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨਾਲ ਮਿਲਦਾ ਜੁਲਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਲਈ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣਾਂ 'ਤੇ ਨਤੀਜਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਪੈਸੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲੈਣ-ਦੇਣ, ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨਾਲ ਇੰਨਾ ਨੇੜਿਓਂ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ (ਅਧਿਕਾਰ, ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ) ਆਰਡਰ, 1947 ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵੰਡਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਹੈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਲੈਣ-ਦੇਣ, ਜੇਕਰ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ (ਭਾਰਤ) ਜਾਂ ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ (ਪਾਕਿਸਤਾਨ) ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬ ਇਹ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਵੇਚਣ ਵਾਲੀ ਮੱਕੀ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਪੈਸੇ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਉਹ ਟੈਸਟ ਸੀ ਜਿਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਚਾਗਲਾ, ਸੀ.ਜੇ., ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਚੀਨੂਭਾਈ (1) ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ (ਅਧਿਕਾਰ, ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ) ਆਰਡਰ, 1947 ਦੀ ਧਾਰਾ 8(3)(ਏ) ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਇਸ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਦ੍ਰਿਸ਼। ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ-

“8(3) ਨਿਯਤ ਦਿਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਾਂਤ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ, ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ, - (ਏ) ਜੇਕਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਸਿਰਫ ਪੂਰਬੀ ਸੂਬੇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸੂਬੇ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਸ ਸੂਬੇ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇ।”

ਮੈਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਅੱਗੇ ਪੈਰਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਜ਼ੋਰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 8 ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜੋ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਈਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈਯੋਗ ਗਲਤੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ। ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਆਰਟੀਕਲ 10 ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਆਰਟੀਕਲ ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ, 10(3), ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਲਦਾ ਹੈ-

“10(3) ਜਿੱਥੇ ਨਿਯਤ ਦਿਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਾਂਤ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਦੇਣਦਾਰੀ, -

(ਏ) ਜਿੱਥੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹਨਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ ਸੂਬੇ ਦੇ ਖੇਤਰ ਹਨ, ਉਸ ਸੂਬੇ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਹੋਵੇਗੀ;

(ਅ) ਜਿੱਥੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਉਹਨਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ, ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸੂਬੇ ਦੇ ਖੇਤਰ ਹਨ, ਉਸ ਸੂਬੇ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਹੋਵੇਗੀ; ਅਤੇ

(c) ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੂਰਬੀ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੂਬਿਆਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਪੂਰਬੀ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੂਬੇ।

ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੋਵਾਂ ਸੂਬਿਆਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਸੀ। ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਬਹਾਦੁਰ, ਜੇ. ਦਾ ਵੀ ਇਹੋ ਸਿੱਟਾ ਨਿਕਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਸ ਸਿੱਟੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ। ਇਹ ਪਤਾ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ-ਕੰਪਨੀ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਾਂਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਿਸੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸੀ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ

ਰੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਵਾਦ ਅਤੇ ਟਾਈਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਮੱਕੀ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਿਸੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਾਈ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਦੀ ਕੋਈ ਬੁਨਿਆਦ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਸੌਦੇ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੱਕੀ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਉਸ ਥਾਂ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਾਈ ਜਾਣੀ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਪਈ ਸੀ, ਯਾਨੀ ਕਿ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸ ਦੇ ਟੁੱਟਣ ਨਾਲ. ਸਾਰਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਜਦੋਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਨਗਰੋਟਾ ਸਿੰਡੀਕੇਟ ਨੂੰ ਮੱਕੀ ਨਾਲ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤਕ ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦਿਤ ਪੈਸੇ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਣ ਗਿਆ। ਸ੍ਰੀ ਸੀਕਰੀ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਭਾਵ, ਜੇਕਰ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੋਵੇਂ ਸੂਬਿਆਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਮੁਦਈ ਇਕੱਲੇ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਾਂਝੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਾਕਤ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਸਕਦਾ। ਭਾਰਤੀ ਕੰਟਰੈਕਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 43, ਜਿਸ 'ਤੇ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਬਾਰੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ-

"43. ਜਦੋਂ ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਅਕਤੀ ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਵਾਅਦਾਕਰਤਾ, ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੇ ਸਾਂਝੇ ਵਾਅਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਜਾਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਾਅਦੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ",

ਅਤੇ ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਚਿੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਹਨ: -

"(a) A., B., ਅਤੇ C. ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ D. 3,000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਡੀ. ਉਸ ਨੂੰ 3,000 ਰੁਪਏ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਏ. ਜਾਂ ਬੀ. ਜਾਂ ਸੀ. ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।"

ਇਸਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਨ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਇੰਡੀਅਨ ਲਿਮਿਟਡ ਸੁਤੰਤਰਤਾ (ਅਧਿਕਾਰ, ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ) ਦੇ ਅਧੀਨ

ਇਸਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਇੰਡੀਅਨ ਲਿਮਿਟਡ ਇੰਡੀਪੈਂਡੈਂਸ (ਰਾਈਟਸ, ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ) ਆਰਡਰ, 1947 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਪੈਸੇ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਪੂਰਬੀ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦੋ ਪ੍ਰਾਂਤਾਂ ਦੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਦੋਵਾਂ ਸੂਬਿਆਂ ਨੂੰ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਮੁਦਈ, ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਪੈਸੇ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸੀ, ਅਤੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਯੋਗ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦਾ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਾਂਤ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਕੀ ਲੋੜ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਿਰਫ ਸਾਂਝੇ ਵਾਅਦੇਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਮੰਗ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਚ ਲਹਿੰਦੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨਾ ਅਸੰਭਵ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ (ਅਧਿਕਾਰ, ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ) ਆਰਡਰ, 1947 ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੌਜੂਦਾ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸੂਬੇ ਦਾ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਮੁਦਈ ਦੇ ਪੈਸੇ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ. ਬੇਸ਼ੱਕ ਰਕਮ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਮੁਦਈ ਰਕਮ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਟੇਕ ਚੰਦ, ਜੇ. ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 61 ਦੇ ਕਾਰਨ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਛੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸਲਾਨਾ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਿਆਜ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਂ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਵਿਕਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਵਿਆਜ ਦਾ ਦਾਅਵਾ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਹਾਲਾਤ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਵਿਆਜ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ।

ਰੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਵਾਦ ਅਤੇ ਟਾਈਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਇਸਲਈ, ਮੈਂ, ਟੇਕ ਚੰਦ, ਜੇ. ਦੇ ਨਾਲ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਅਤੇ ਅਰਥਾਤ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ 60,172-15-9 ਰੁਪਏ ਦਾ ਡਿਕਰੀ ਦੇਵਾਂਗਾ।

ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ, ਮੈਂ ਉਹਨਾਂ ਨਿਰਣਿਆਂ ਤੋਂ ਇਕੱਠਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤ ਹਨ ਕਿ ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਜੋ ਵੀ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਬਾਰੇ ਮੇਰਾ ਆਪਣਾ ਵਿਚਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਇਸਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

ਰੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਵਾਦ ਅਤੇ ਟਾਈਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ